

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра англійської і німецької філології та перекладу
імені професора І.В. Корунця

Кваліфікаційна робота магістра з перекладознавства
на тему: «Лінгвостилістичні засоби впливу на аудиторію в промовах політичних діячів
та способи їх трансформації в українськомовних перекладах»

Студентки групи МПа 57-19
заочної форми навчання
факультету перекладознавства
освітньо-професійної програми
Перекладознавство: професійно-
орієнтований переклад (англійська мова і
друга іноземна мова)
Бабіч Анастасії Володимирівни

Допущена до захисту
«___»_____2020року

Завідувач кафедри англійської і
німецької філології та перекладу
професора І.В. Корунця

_____ проф. Ніконова В.Г.
(підпис) (прізвище та ініціали)

Науковий керівник:
доктор філологічних наук,
Кравченко Н.К.

Національна шкала _____
Кількість балів: _____
Оцінка: ЄКТС _____

MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE

KYIV NATIONAL LINGUISTIC UNIVERSITY

Korunets Department of English and German Philology and Translation

Master Qualifying Paper in Translation Studies

under the title: “Linguostylistic means of influencing the audience in the speeches of politicians and ways of their transformations in Ukrainian translations”

Group MPa 57-19

School of translation studies

Educational Programme Translation Studies:
Specialized Translation (English and Second
Foreign Language)

Majoring 035 Philology

Anastasiia Babich

Research supervisor:

Kravchenko N.K.

Doctor of Philology,

Full Professor

Київський національний лінгвістичний університет
Кафедра англійської і німецької філології та перекладу
імені професора І.В. Корунця

Затверджую:

Завідувач кафедри англійської
німецької філології та перекладу імені
професора І.В. Корунця

_____ (підпис)

д.ф.н.,
проф. Ніконова В.Г. "10"
вересня 2019р.

ЗАВДАННЯ

на кваліфікаційну роботу магістра з перекладознавства
студента(ки) II курсу групи МПа 57-19 факультету перекладознавства КНЛУ
Бабіч Анастасія Володимирівни

(ПІБ студента)

спеціальності 035. Філологія, спеціалізації 035.041 Германські мови і літератури
(перекладвключно), перша – англійська, **освітньо-професійної програми**
Перекладознавство: професійно-орієнтований переклад (англійська мова і друга іноземна мова)

Тема роботи Лінгвостилістичні засоби впливу на аудиторію в промовах політичних діячів та
способи їх трансформації в українськомовних перекладах

Науковий керівник Кравченко Н.К.

Дата видачі завдання "10" вересня 2019р.

Графік виконання кваліфікаційної роботи магістра з перекладознавства

№ п/п	Найменування частин і план кваліфікаційної роботи	Графік виконання	Підписи студента і керівника
1.	Аналіз наукових першоджерел і складання бібліографії	Жовтень 2019 р.	
2.	Написання теоретичної частини кваліфікаційної роботи (розділ 1)	Листопад 2019 р.	
3.	Добір мовного матеріалу тексту і складання Додатку (100 англійськомовних речень та їх переклад)	Грудень 2019 р.	
4.	Аналіз мовного матеріалу тексту, який досліджується, і написання аналітичної частини кваліфікаційної роботи (розділ 2)	Березень 2020 р.	
5.	Проведення перекладацького аналізу досліджуваного мовного явища і написання практичної частини кваліфікаційної роботи (розділ 3)	Травень 2020 р.	
6.	Написання вступу і висновків дослідження, подання завершеної кваліфікаційної роботи науковому керівнику для попереднього перегляду	Вересень 2020 р.	
7.	Попередній захист кваліфікаційної роботи і подання завершеної кваліфікаційної роботи на кафедрі	07 жовтня 2020 р.	
8.	Оформлення документації (відгуки) і підготовка презентації до захисту кваліфікаційної роботи	Жовтень 2020 р.	
9.	Захист кваліфікаційної роботи магістра з перекладознавства	Грудень 2020 р.	

**ВІДГУК НАУКОВОГО КЕРІВНИКА
НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ МАГІСТРА З ПЕРЕКЛАДОЗНАВСТВА**

студента(ки) II курсу групи Мпа 57-19 факультету перекладознавства спеціальності 035. Філологія, спеціалізації 035.041 Германські мови і літератури (переклад включно), перша – англійська, освітньо-професійної програми Перекладознавство: професійно-орієнтований переклад (англійська мова і друга іноземна мова)

Бабіч Анастасія Володимирівна
(ПІБ студента)

За темою Лінгвостилістичні засоби впливу на аудиторію в промовах політичних діячів та способи їх трансформації в українськомовних перекладах

Відповідність кваліфікаційної роботи нормативним вимогам (необхідне позначити ✓ або +)		
1.	Наявність основних структурних компонентів	☐ усі компоненти присутні, ☐ один компонент відсутній ☐ декілька компонентів відсутні
2.	Відповідність оформлення, посилань і списку використаних джерел нормативним вимогам	☐ повна відповідність ☐ незначні помилки в оформленні ☐ оформлення неправильне
3.	Відповідність побудови вступу нормативним вимогам	☐ повна відповідність ☐ відповідність неповна ☐ не відповідає вимогам
4.	Відповідність огляду наукової літератури нормативним вимогам	☐ повна відповідність ☐ відповідність неповна ☐ не відповідає вимогам
5.	Відповідність аналітичної частини дослідження заявленій меті та завданням	☐ повна відповідність ☐ відповідність неповна ☐ не відповідає вимогам
6.	Відповідність практичної частини дослідження нормативним вимогам	☐ повна відповідність ☐ відповідність неповна ☐ не відповідає вимогам
7.	Відповідність висновків результатам теоретичної та практичної складових дослідження	☐ повна відповідність ☐ відповідність неповна ☐ не відповідає вимогам

Особиста думка керівника _____

Кваліфікаційна робота _____ може бути (не може бути)
(ПІБ студента)

рекомендована до захисту

(_____)
(підпис керівника)

(ПІБ) _____ ” 2020 року

РЕЦЕНЗІЯ НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ МАГІСТРА З ПЕРЕКЛАДОЗНАВСТВА

студента(ки) II курсу групи Мпа57-19 факультету перекладознавства спеціальність 035 Філологія, спеціалізація 035.041 Германські мови і літератури (переклад включно), перша - англійська, освітньо-професійної програми Перекладознавство: професійно-орієнтований переклад (англійська мова і друга іноземна мова)

Бабіч Анастасія Володимирівна

(ПІБ студента(ки))

за темою Лінгвостилістичні засоби впливу на аудиторію в промовах політичних діячів та способи їх трансформації в українськомовних перекладах

	Критерії	Оцінки в балах
1	Наявність основних компонентів структури роботи — загалом 10 балів (усі компоненти присутні – 10, один компонент відсутній – 5, декілька компонентів відсутні – 0)	
2	Відповідність оформлення роботи, посилань і списку використаних джерел нормативним вимогам до кваліфікаційної роботи — загалом 10 балів(повна відповідність – 10, поодинокі огріхи у форматуванні – 8, незначні помилки в оформленні – 6, значні помилки в оформленні – 4, оформлення переважно не відповідає вимогам – 0)	
3	Відповідність побудови вступу нормативним вимогам — загалом 10 балів (повна відповідність – 10, поодинокі огріхи стилістичного характеру – 8, несуттєві помилки у формулюваннях – 6, суттєві помилки у формулюваннях – 4, не відповідає вимогам за структурою і змістом – 0)	
4	Відповідність огляду наукової літератури нормативним вимогам — загалом 10 балів (повна відповідність – 10, несуттєві помилки у формулюваннях – 8, недостатня кількість проаналізованих іноземних джерел (мін. 30%) – 6, відсутній критичний аналіз наукових праць – 4, не відповідає вимогам за структурою і змістом – 0)	
5	Відповідність аналітичної частини дослідження заявленій меті та завданням — загалом 10 балів (повна відповідність – 10 , несуттєві огріхи стилістичного характеру – 8 , несуттєві помилки при аналізі фактичного матеріалу – 6 , суттєві помилки при аналізі фактичного матеріалу – 4 , відсутність власного аналізу фактичного матеріалу (100 речень) – 0)	
6	Відповідність практичної частини дослідження нормативним вимогам — загалом 10 балів (повна відповідність – 10 , несуттєві огріхи стилістичного характеру – 8 , несуттєві помилки при перекладі фактичного матеріалу – 6 суттєві помилки при перекладі й аналізі фактичного матеріалу – 4 , відсутність перекладацького аналізу фактичного матеріалу(100 речень)– 0)	
7	Відповідність висновків результатам теоретичної та практичної складових дослідження — загалом 10 балів (повна відповідність – 10 , несуттєві огріхи стилістичного характеру – 8 , неповне висвітлення результатів дослідження – 6 , часткове висвітлення результатів дослідження – 4 , невідповідає результатам дослідження – 0)	

Усього набрано балів: _____

(ПІБ рецензента)

(підпис рецензента) ” _____ ” _____ 2020р.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ВИВЧЕННЯ ЛІНГВОСТИЛІСТИЧНИХ ЗАСОБІВ У ПОЛІТИЧНОМУ ДИСКУРСІ	
1.1 Мова політичних діячів у лінгвістичних дослідженнях.....	4
1.2 Роль перекладацьких трансформацій у відтворенні мовних особливостей політичного діяча ітичний диккурс як об'єкт перекладу.....	11
1.3 Політичний дискурс як об'єкт перекладу.....	12
Висновки до розділу 1.....	16
РОЗДІЛ 2. ЛІНГВОСТИЛІСТИЧНІ ЗАСОБИ ТА ОСОБЛИВОСТІ ЇХ ВЖИВАННЯ В ПОЛІТИЧНОМУ ДИСКУРСІ	
2.1 Семантична класифікація лінгвостилістичних засобів у політичному дискурсі.....	23
2.2 Прагматичні функції лінгвостилістичних засобів у політичному дискурсі	32
Висновки до розділу 2	42
РОЗДІЛ 3. ДОСЛІДЖЕННЯ ОСОБЛИВОСТЕЙ ПЕРЕКЛАДУ ЛІНГВОСТИЛІСТИЧНИХ ЗАСОБІВ ПОЛІТИЧНОГО АНГЛОМОВНОГО МЕДІА ТЕКСТУ	
3.1 Способи еквівалентного відтворення українською мовою лінгвостилістичних засобів у перекладах політичного англомовного дискурсу	44
3.2 Застосування перекладацьких трансформацій для збереження прагматичних функцій лінгвостилістичних засобів у перекладах політичного англомовного дискурсу.....	58
Висновки до розділу 3.....	67
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	69
СПИСОК ІЛЮСТРАТИВНИХ ДЖЕРЕЛ.....	72
ДОДАТОК Ж.....	73

ВСТУП

Сучасні українські соціально-економічні перетворення, розвиток засобів масової інформації та політичного ринку висувають нові вимоги до суб'єктів влади і їх діяльності. Одним з основних вимог до їх діяльності стає завоювання довіри населення - об'єкта влади, так як влада асоціюється з конкретною особистістю. Невід'ємним компонентом «інформаційного життя» людини стає політизація, а саме політичний дискурс.

«Політичний дискурс» - це актуальне використання мови в соціально-політичній сфері спілкування та в публічній сфері спілкування» [9: 90]. Вплив на аудиторію, свідомість і почуття слухачів є основним завданням будь-якого політичного виступу.

Актуальність теми політичних промов оскаржити дуже складно, адже в сучасному світі держав це є своєрідною зброєю в руках політиків.

Мета цього дослідження—отримати повну інформацію про засоби впливу політичних діячів на аудиторію.

Об'єкт дослідження—політичний дискурс та його роль у нашому житті.

Предмет дослідження—лінгвостилістичні засоби у політичному дискурсі.

Необхідність дослідження політичних промов як способу маніпулятивного впливу є подвійною проблемою, яка актуальна для сучасної України:

- перетворення інформації на стратегічний ресурс
- створення єдиного інформаційного простору.

Поперше, це необхідність інтеграції у світову інформаційну спільноту, по друге – формування власного інформаційного простору та забезпечення власної інформаційної безпеки. Вирішення цієї проблеми передбачає відмову від авторитарного способу управління інформаційними потоками та заміну його демократичним, відпрацювання комунікативних способів формування громадської думки. Відтак постає потреба у

дослідженні проблем політичної мови та її ролі як безпосереднього елемента маніпулятивного процесу, зокрема й у виробленні в Україні адекватних механізмів, які б забезпечували обмеження маніпулятивного впливу на суспільство. Політична мова є складним та багатоаспектним феноменом. Її слід розуміти як сукупність вербальних структур, які використовуються у сфері політики і здійснюють вплив на політичну свідомість індивідів та їх участь у перебігу політичних процесів. [16: 68].

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ВИВЧЕННЯ ЛІНГВОСТИЛІСТИЧНИХ ЗАСОБІВ У ПОЛІТИЧНОМУ ДИСКУРСІ

1.1 Мова політичних діячів у лінгвістичних дослідженнях

Суспільно-політична мова являє собою складне багатовимірне явище. Її науковий аналіз неминуче викликає сполучення різних галузей гуманітарного знання. Політична мова, як жанр, відноситься до публіцистичного стилю мовлення.

В умовах сучасної геополітичної ситуації і постінформаційного суспільства політичний дискурс незмінно залишається в центрі дослідницького інтересу. Наукові дискусії розгортаються навколо концептуальних аспектів політичного дискурсу як складного багатовимірного явища, що відбивається на стиках наук.

Поняття жанру має особливе значення для визначення характеристик мови політичних діячів. У більшості вітчизняних і зарубіжних концепцій жанру основоположним є визначення, дане М. М. Бахтіним, згідно з яким жанр являє собою стійкий тип висловлювання, вироблений в певній сфері використання мови [3, с. 263; 6, с. 250]. За М. М. Бахтіним, висловлювання слід вважати основною одиницею мовного спілкування. «Використання мови

здійснюється у формі одиничних конкретних висловлювань (усних або письмових) учасників тієї чи іншої області людської діяльності. Ці висловлювання відображають специфічні умови і цілі кожної такої області не тільки своїм змістом (тематичним) і мовним стилем, тобто відбором словникових, фразеологічних і граматичних засобів мови, але перш за все своєю композиційною побудовою. Всі ці три компоненти – тематичний зміст, стиль і композиційна побудова нерозривно пов'язані в цілій промові і однаково визначаються специфікою даної сфери спілкування» [8, с. 159].

Промова, згідно М. М. Бахтіним, відрізняється завершеністю, обумовленою зміною мовних суб'єктів. Крім того, особливістю промови є завершеність (цілісність), пов'язана з предметно-смісловим вичерпанням; мовним задумом або мовною волею мовця; типовими композиційно-жанровими формами завершення. Кожне окреме висловлювання або промова, індивідуальне але кожна сфера використання мови виробляє свої відносно стійкі типи таких висловлювань, які називають мовними жанрами.

Дослідники політичної комунікації пропонують класифікації жанрів політичного дискурсу, виходячи з різних параметрів і критеріїв.

При зіставленні усного та писемного мовлення виділяють:

- жанри усного мовлення (виступ на мітингу, доповідь, бесіда, дебати, інтерв'ю тощо);
- жанри письмової мови (програма, листівка, газетна стаття, лист політичного лідера, історична довідка, медіа-кит, тощо.) [6, с. 54; 7, с. 78-87].

При зіставленні монологічного та діалогічного мовлення виділяють:

- монологічні жанри (промова, радіозвернення, стаття в газеті, тощо);
- діалогічні жанри (дискусія, переговори та ін.) [6, с. 54].

За обсягом інформації серед жанрів політичної комунікації розрізняють [3, с. 54]:

- малі жанри (гасло, слоган, промовка);

- середні жанри (виступ на мітингу або в парламенті, листівка, газетна стаття та ін.);
- великі жанри (партійна програма, політична доповідь, книга політичної публіцистики та ін.)

Мові політичних діячів властиві дві основні нерозривно поєднані функції інформативності та впливу. Вона має: точно та доступно інформувати читача про найважливіші події в житті країни та світу в цілому; впливати на реципієнта, викликати в нього певне ставлення до повідомлюваних фактів, спонукати до тих чи інших дій.

Тенденція до стандартності означає прагнення мови політичних діячів до чіткості та інформативності, які властиві науковому та офіційно-діловому стилям [22, с. 6]. Важливою причиною виникнення стандартів, а інколи й газетних штамів, є прагнення до експресивності, що зумовлює наступну тенденцію. Тенденція до експресивності виражається в прагненні до доступності та образності форма вираження, що характерно для художнього стилю та розмовної мови – у мові політичних діячів переплітаються риси цих двох стилів. Єдність експресії та стандарту стає основним стилістичним принципом організації висловлювання [13, с. 345].

Основне завдання стилю полягає в розв'язанні суспільно-політичних питань, пропаганді прогресивних ідей, знань, учень, активному впливі на цільову аудиторію, активне обговорення й пропагування актуальної суспільно-політичної тематики й ідеології, вироблення й трансформування відповідних громадських позицій представників соціуму, мотивація й стимулювання суспільного розвитку [12, с. 137].

Відображаючи актуальні питання суспільного життя, мова політичних діячів відзначається багатством мовних засобів, яскравим емоційно-експресивним забарвленням: неможливо безбарвно писати про те, що хвилює мільйонне населення; чіткою логічністю викладу й оцінним характером мови.

До основних ознак мови політичних діячів належать:

- спрямованість на новизну;
- політична, суспільна, морально-етична оцінка того, про що пишеться або мовиться;
- синтез логізації та образності мовного вираження, що нагадує про близькість мови політичних діячів до художнього та наукового;
- документально-фактологічна точність;
- закличність;
- поєднання стандарту й експресії;
- авторська пристрась;
- простота та доступність;
- переконливість, зрозуміле й чітке викладення інформаційного матеріалу, що забезпечує швидкість його сприймання;
- доступність й стислість повідомлень, переважання суспільно-політичних лексем;
- динамічність викладу думок;
- актуальність поданої інформації;
- наявність в опублікованому чи виголошеному матеріалі певної політичної, суспільної і навіть морально-етичної оцінки подій чи факт, що є предметом публікації;
- оптимальне й чітке поєднання синтез логізації та образності мовного вираження, чим пояснюється наближення мови політичних діячів до наукового і художнього;
- документально-фактологічна конкретика;
- переважання декларативних і закличних гасел;
- синкретизм стандартних висловлювань й чітко вираженої мовної експресії;
- емоційна насиченість інформації;
- переконливість наведених у публікаціях чи висловлюваннях фактів [11, с. 272].

Сформульовані вище численні ознаки мови політичних діячів роблять її «багатостильовою», тобто мотивують розгалуження означеної мови на ряд підстилів, що здатні функціонувати навіть поза мовою політичних діячів.

Незалежно від того, де використовується мова політичних діячів, вона зберігає притаманні їй мовні засоби, які поділяються на лексичні, синтаксичні, граматичні особливості. У мові політичних діячів широко використовується суспільно-політична лексика, політичні заклики, гасла, точні найменування, перифрази, багатозначна образна лексика, яка привертає увагу реципієнта та безпосередньо впливає на нього.

На лексико-фразеологічному рівні широко використовуються суспільно-політичні та соціально-економічні терміни (державність, адміністрація, президент, економіка), або терміни, відповідні темі викладу, розмовні, просторічні та навіть жаргонні елементи. Досить активно використовуються емоційно-оцінні слова, усталені словосполучення (*інтелектуальний потенціал, рекордний рубіж, історична місія*), у переносному значенні вживаються спортивні, наукові, військові терміни (*орбіти співробітництва*).

Основними характеристиками виражальних засобів мови політичних діячів є:

- доцільне поєднання елементів наукового, офіційно-ділового, художнього й розмовного стилів;
- насиченість мови політичних діячів висловлювання й лексемами суспільно-політичної, соціально-економічної спрямованості;
- превалювання закликів / гасел;
- багатозначність використовуваної авторами образної лексики;
- велика кількість емоційно-оцінних лексем;
- використання експресивних сталих словосполучень;
- помітне побутування перифраз;

- активне використання переносного значення слова, причому лексеми, що побутують у науковій, спортивній, музичній, військовій галузях, використовують в переносному значенні у різних контекстах;
- переважання іншомовних словотворчих афіксів і морфологічних засобів;
- особлива увага приділяється влучним, афористичним висловам, які інтригують і часто мають вирішальне значення;
- використання фразеологічного мовного багатства, яке здатне суттєво урізноманітнити висловлювання;
- використання емоційно забарвлених лексем, що забезпечують емоційну оцінку й пристрасність мовлення.

Серед власне мовних і стильових особливостей мови політичних діячів, що включають використання ресурсів словотворчості і створення індивідуального стилю автора, можна назвати:

- 1) високий відсоток стійких і клішованих виразів, політичні штампи, стандартні терміни і назви;
- 2) наявність оціночних епітетів, прямих звернень до читача;
- 3) насиченість реаліями суспільно-політичної та культурного життя, алюзіями і цитатами;
- 4) використання ідіоматичної лексики, гри слів, каламбурів, прислів'їв і приказок.

Також у мові політичних діячів часто використовуються стилістичні прийоми, що забезпечують художню виразність за рахунок лексичних засобів. В мові політичних діячів активно застосуються граматичні засоби досягнення стилістичної експресивності [26, с. 44]. Ця мова характеризується використанням нейтральної, а також стилістично та функціонально забарвленої, суспільно-політичної лексики та фразеології, різних термінів (наукових, політичних, спортивних). Рисою цього мови політичних діячів є вживання виражально-зображальних засобів (епітетів, порівнянь, метафор).

Характерною рисою мови політичних діячів є велика кількість скорочень і аббревіатур (*ЮНЕСКО, НАТО, ЄС. МВФ*, тощо), а також запозичень з інших мов (з англійської, французької та німецької мов), застосування одиниць оказіональної, професійної лексики і неологізмів, посилення на інші джерела (*Згідно даних Форбс*).

Ще однією відмінною рисою є широке використання чисел, як в заголовках, так і в самих текстах. Згідно з дослідженнями колумніста *The Guardian* Алекса Біло, використання чисел підвищує їх привабливість для читачів, так як подібна інформація здається більш професійною та точною [23, с. 45].

На граматичному рівні використовуються такі мовні засоби:

- суфікси та префікси іншомовного походження (активне використання іншомовних суфіксів та префіксів);
- різні типів питальних, окличних та спонукальних речень, зворотного порядку слів, речень ускладненого типу з повторюваними сполучниками;
- речення у формі запитань-відповідей (для створення ефекту безпосереднього звернення до читача).

Синтаксичні засоби мови мають велике значення для мови політичних діячів. Вона оформлюється за допомогою речень, використання яких залежить від їх змісту, функціонально-стилістичного призначення, будови та емоційно-експресивного забарвлення. Стилістичний синтаксис ґрунтується на порівнянні синонімічних словосполучень та речень [8, с. 207]. Стилістичне використання залежить від тих частин, що їх утворюють, смислових зав'язків між ними, засобів граматичного зв'язку (сполучників, сполучних слів, інтонації) між частинами.

Стилістичний синтаксис вивчає функціонування синтаксичних конструкцій у різних функціональних стилях мовлення, їхню стилістичну синонімію (варіативність), стилістичні функції членів речення, порядку слів у

реченні, варіантність синтаксичних зв'язків, між різними членами речення, синтаксичні стилістичні фігури тощо [1, с. 455].

У синтаксичному вимірі у мові політичних діячів переважають різні типи питальних, окличних та спонукальних речень, складні синтаксичні конструкції із повторюваними сполучниками, використання зворотного порядку слів, риторичних запитань, повторів. Мова політичних діячів збагачує й оновлює мову соціуму, розширює лексикон і насичує мову оціночними оборотами. Тексти політичних промов служать, у першу чергу, засобом формування та зміни свідомості адресата, а адресатом у даний час є не тільки окрема особа, а перш за все певні соціальні групи, члени яких мають подібні соціокультурні характеристики. Таким чином, мова політичних діячів характеризується характерними особливостями, які притаманні їй з огляду на її функції.

1.2 Роль перекладацьких трансформацій у відтворенні мовних особливостей політичного діяча

Перекладацькі трансформації відіграють ключову роль в ході перекладу мовних особливостей політичних промов. Так, не завжди перекладач може використати еквівалентний переклад для відтворення тих чи інших понять з англійської мови українською. Отже, ряд якісних перетворень, що дозволяють зберегти адекватність перекладу на рівні цілого тексту називають перекладацькими трансформаціями (заміни, перестановки, опущення, додавання, вибір іншої лексеми, граматичні категорії, конструкції всього пропозиції, фрази, вислови) [22, с. 51]. «Для досягнення адекватності

при перекладі з однієї мови на іншу перекладач використовує мовні засоби іншої мови і відповідні прийоми і методи.

Лексичні, граматичні, стилістичні та інші відмінності мови оригіналу та мови перекладу обумовлюють необхідність застосування трансформацій (замін) при перекладі» [22, с. 52]. Однак такі якісні перетворення, або трансформації, можуть здійснюватися на всіх рівнях, від фонемі до цілого тексту, що актуалізує розгляд такого поняття, як «одиниця перекладу»

Термін «трансформація» зустрічається в роботах таких вчених, як А. Д. Швейцер, Я. І. Рецкер, Л. С. Бархударов, В. Н. Комісаров, В. С. Виноградов, З. Є. Роганова, В. В. Алімов, Р. К. Міньяр-Белоручев, Г. Абраменко, І. М. Тетерукова та ін. Думки вчених розходяться щодо трактування поняття «перекладацька трансформація» і виділення видів цього явища. Так, дослідники дають такі визначення терміну «перекладацька трансформація»:

1) «численні і якісно різноманітні перетворення, які здійснюються для досягнення перекладацької еквівалентності (адекватності) перекладу всупереч розбіжностям у формальних і семантичних системах двох мов» [4];

2) «термін «трансформація» використовується в перекладознавстві в метафоричному сенсі. Насправді, мова йде про ставлення між вихідними і кінцевими мовними виразами, про заміну в процесі перекладу однієї форми виразу іншою [29, с. 118];

3) «відхід від використання ізоморфних засобів в обох мовах» (ізоморфні засоби – це системні еквіваленти, що характеризуються однаковим денотативним значенням граматичною однотипністю; при наявності міжмовного системного еквівалента слід застосовувати дослівний переклад) [10];

4) зміна «формальних (лексичні та граматичні трансформації) або семантичних (семантичні трансформації) компонентів вихідного тексту при збереженні інформації, призначеної для передачі» [24];

5) «перетворення, за допомогою яких можна здійснити перехід від одиниць оригіналу до одиниць перекладу у вказаному сенсі. І, оскільки

перекладацькі трансформації здійснюються з мовними одиницями, що мають як план змісту, так і план виразу, вони носять формально-семантичний характер, перетворюючи як форму, так і значення початкових одиниць» [17].

З метою виділення і класифікації різних видів перекладацьких трансформацій необхідно звернутися до праць вчених-перекладознавців.

У роботах В. М. Комісарова названі такі види трансформацій, як лексичні (транслітерація, перекладацьке транскрибування, калькування, деякі лексико-семантичні заміни), граматичні (граматичні заміни і членування речення) і комплексні (експлікація або описовий переклад, антонімічний переклад та компенсація) [22].

А. Д. Швейцер акцентує увагу на лексичних перекладацьких трансформаціях, виділяючи чотири їх різновиди:

1) трансформації на компонентному рівні семантичної валентності (замінб);

2) трансформації на рівні прагматичному (перекладацькі компенсації, заміна тих чи інших стилістичних засобів іншими, заміна алюзій на аналогічні, пояснювальний переклад);

3) трансформації на референційному рівні (конкретизація, генералізація, заміна реалій і ін);

4) трансформації на рівні стилістичному – компресія і розширення [29, с. 128].

З чого можна зробити висновок, що його пріоритетом були лексичні трансформації.

Я. І. Рецкер схиляється до подвійної класифікації трансформацій:

1) граматичні трансформації у вигляді заміни частин мови або членів речення;

2) лексичні трансформації (конкретизація, генералізація, диференціація значень, антонімічний переклад та ін) [25, с. 33].

Р. К. Міньяр-Белоручев виділяє три види трансформацій: лексичні, граматичні та семантичні. До першого виду (лексичні трансформації)

дослідник відносить прийоми генералізації і конкретизації, до другого (граматичні трансформації) – заміну частин мови і членів речення, об'єднання речень або їх членування, до третього (семантичні трансформації) – метафоричні, синонімічні, метафоричні заміни, логічний розвиток понять, антонімічний переклад та прийом компенсації [24, с. 105].

Найменування видів перекладацьких трансформацій у працях Л. С. Бархударова значно відрізняється від термінології інших дослідників. Так, учений виділяє чотири типи перетворень, або трансформацій: перестановки, заміни, опущення і додавання [4].

В. В. Алімов виділяє лексичні, граматичні та стилістичні перекладацькі трансформації. Розглянемо більш детально кожен вид перекладацьких трансформацій (лексичні, граматичні, лексико-граматичні) [2].

1. Лексичні перекладацькі трансформації

У своїй роботі «Курс перекладу» Л. К. Латишев визначає лексичні трансформації як «відхилення від словникових відповідностей» [18].

В лексичних системах англійської та української мов спостерігаються розбіжності, які проявляються в типі смислової структури слова. Будь-яке слово, тобто лексична одиниця, – це частина лексичної системи мови, чим і пояснюється своєрідність семантичної структури слів у різних мовах, тому суть лексичних трансформацій полягає в заміні окремих лексичних одиниць (слів і стійких словосполучень) мови оригіналу лексичними одиницями мови перекладу, які не є їх словниковими еквівалентами» [18].

Одним з факторів, внаслідок якого потрібні здійснення лексичних трансформацій, є різниця в смисловому обсязі слова, так як слова з абсолютно ідентичною семантикою в мові оригіналу та мові перекладу – відсутні.

Найчастіше, при наявності декількох значень одного слова співпадає перший лексико-семантичний варіант (ЛСВ), або їх основне значення, а далі список значень окремих слів по відношенню до іншої мови може бути ширше [2, с. 40].

До видів лексичних трансформацій відносяться: розшифрування, транслітерація, калькування, лексико-семантичні заміни, які включають в себе генералізацію, конкретизацію та модуляцію.

Розшифрування – це один із способів перекладу лексичних одиниць шляхом відтворення її форми за допомогою букв мови перекладу, при якій відтворюється звукова форма іншої мови, в той час як транслітерація є досить формальним процесом: букви алфавіту мови оригіналу замінюються буквами алфавіту мови перекладу за певними правилами.

Наступним з варіантів лексичної трансформації є калькування – прийом, при якому переклад лексичної одиниці відбувається шляхом заміни її складових частин (морфеми або слова) їх лексичними відповідностями в МП. Завданням калькування є створення нового слова або стійкого словосполучення в мові оригіналу, яке б копіювало структуру вихідної лексичної одиниці на лексичному, фразеологічному або семантичному рівні.

Такі типи лексичних заміни, як «генералізація» і «конкретизація», є протилежними один одному, так як за допомогою генералізації здійснюється заміна вихідної одиниці з більш вузьким значенням одиницею з більш широким значенням, в той час як поняття конкретизації передбачає заміну слова чи словосполучення мови оригіналу з більш широким предметно-логічним значенням на слово або словосполучення з більш вузьким значенням.

До модуляції відносяться заміни слова або словосполучення, значення якого можна вивести логічним шляхом із значення одиниці мови оригіналу, при цьому значення слів оригіналу і перекладу пов'язані логічними причинно-наслідковими відносинами, які безпосередньо залежать від контексту [29, с. 140].

2. Граматичні перекладацькі трансформації

Вчені, які займалися проблемами перекладу, такі як Л. С. Бархударов, Я. М. Рецкер, А. Д. Швейцер, С. В. Тюленєв, Т. О. Казакова та ін., розглядали питання розбіжності граматичної структури мов і яким чином це ускладнює

роботу перекладача. При зіставленні граматичних категорій і форм англійської і української мов, виявляються наступні явища:

- 1) відсутність тієї чи іншої категорії в одній з мов;
- 2) частковий збіг;
- 3) повний збіг.

Необхідність в граматичних трансформаціях виникає лише в першому і другому випадках.

3. Лексико-граматичні перекладацькі трансформації.

В основі лексико-граматичних трансформацій лежать граматичні та власне лексичні трансформації. До лексико-граматичних трансформацій відносять: антонімічний переклад, компенсацію, смисловий розвиток і цілісне перетворення.

Антонімічний переклад застосовується, щоб уникнути можливого конфлікту між лексичною і граматичною сполучуваністю мовних одиниць у вихідній і мові перекладу. Сутність його полягає в заміні значення мови оригіналу протилежним за значенням засобом вираження в мові перекладу.

Відбувається заміна стверджувальної форми в оригіналі на негативну форму в перекладі, або навпаки, супроводжується заміною однієї лексичної одиниці на одиницю з протилежним значенням.

Компенсація застосовується у випадках, коли певні елементи тексту мовою оригіналу не мають еквівалентів в мові перекладу і не можуть бути передані її засобами; в цих випадках, щоб заповнити («компенсувати») семантичну втрату, викликану тим, що та чи інша одиниця мови оригіналу залишилася неперекладена або не повністю перекладена (не у всьому обсязі свого значення), перекладач передає ту ж саму інформацію іншим засобом, причому необов'язково в тому ж самому місці тексту, що і в оригіналі. Особливо компенсація використовується в тих випадках, коли потрібно передати лінгвістичні особливості оригіналу, до яких часто неможливо підібрати відповідники (наприклад, гра слів) [17, с. 100].

Модуляція (смиловий / логічний розвиток) – заміна слова / словосполучення мови оригіналу одиницею мови перекладу, значення якої логічно виводиться із значення вихідної одиниці, а значення слів оригіналу і перекладу пов'язані логічними причинно-наслідковими відносинами.

Цілісне перетворення – це перетворення як окремого звороту мови, так і всього речення, яке при цьому здійснюється не за елементами, а цілісно [17, с. 101].

4. Синтаксичні трансформації. Трансформації на рівні синтаксису неминучі внаслідок специфіки синтаксису як англійської, так і української мови. До них можна віднести: заміна типу речення; членування речення; еліпс; декомпресія; компресія; об'єднання речення [17, с. 102].

Таким чином, наведемо зведену класифікацію трансформацій:

1. Лексико-семантичні трансформації:

- конкретизація;
- генералізація;
- заміна наслідку причиною і навпаки.

2. Граматичні трансформації:

- заміна форм слова;
- заміна частин мови;
- заміна членів речення.

3. Комплексні лексико-граматичні трансформації:

- антонімічний переклад;
- експлікація (описовий переклад);
- модуляція;
- цілісне перетворення;
- компенсація.

4. Синтаксичні трансформації:

- заміна типу речення;
- членування речення;
- еліпс;

- декомпресія;
- компресія;
- об'єднання речення.

5. Технічні прийоми перекладу:

- перестановки (переміщення);
- додавання;
- опущення;
- синтаксичне уподібнення (дослівний переклад);
- транскрибування;
- транслітерація;
- калькування.

1.3 Політичний дискурс як об'єкт перекладу

Політична мова, як для української, так і для англійської мов є важливим аспектом мовної комунікації та сферою підвищеної відповідальності. Засоби впливу на аудиторію відрізняються від мовних засобів, які використовуються в інших функціональних стилях мови, так як використовується офіційна мова держави. Політичні тексти володіють характерними рисами, які часто стають перешкодою для перекладу. Розглянемо основні складнощі перекладу політичного дискурсу.

Політичний дискурс, як об'єкт перекладу, характеризується широким використанням професійної термінології (*a twoparty system* – *двопартійна політична система*, *to adopt a bill* – *прийняти законопроект*, *amendment* – *поправка*, *a resignation* – *відставка*). Крім цього, характерними рисами політичних текстів можна назвати часте вживання книжкових слів (*proponents* – *прихильник*, *a vision* – *концепція*), а також штампів і кліше (*last but not least* – *нареши, що не менш важливо*; *apart from the fact that* – *крім того, що*; *to the extent that* – *за умови, що*). В політичному дискурсі часто використовуються стійкі вираження.

В англійській мові існує безліч запозичень, в основному з латинської та французької мов. Запозичення і використання французької лексики в англійській мові носить історичний характер.

Це сприяло створенню піднесеного і консервативного стилю, вони відрізняються урочистою забарвленням (*whole-entire, to come-to arrive*). Якщо говорити про українську мову, то в ній значно рідше зустрічаються запозичення з французької та латинської мов.

Однак спостерігається широке вживання англійських термінів. Найчастіше при перекладі даних запозичень використовуються такі прийоми перекладу як калькування, транскрипція і транслітерація (*outsourcing – зовнішньополітичні гравці*) [20].

Для політичного тексту, переваженого інформацією, характерно наявність скорочень, як авторських, так і загальноприйнятих.

Авторські скорочення, як правило, перекладаються за допомогою збереження авторського стилю, усічені форми слів передаються усіченими, абрєвіатури – абрєвіатурами. В українській мові є безліч еквівалентів загальновідомих скорочень, використовуваних перекладачем, наприклад, *OSCE-ОБСЄ; UNO-ООН; CIS-СНД; EU-ЄС*.

Найчастіше в політичному дискурсі використовуються цитати і посилання, а також для нього типово широке використання виразів, що належать відомим людям: *the silent majority – мовчазна більшість (Рейнольд Ніколсон); the iron curtain – «залізна завіса» (Уїнстон Черчилль)*.

Безумовно в політичних текстах ми можемо побачити широке вживання власних назв, в зокрема топонімів і антропонімів. Таким чином, перед перекладачем постає питання про переклад даних реалій. Найчастіше при перекладі топонімів і антропонімів використовуються такі прийоми, як: транскрипція (*Washington – Вашингтон, Mussolini – Муссоліні*), транслітерація (*Michigan – Мічиган, Illinois – Іллінойс*) і калькування (*Columbia University – Колумбійський університет, Church of the Savior on Blood – Спас на Крові*). Іноді перекладачі можуть використовувати змішані

прийом перекладу. Наприклад, транскрипція + описовий переклад (*Pentagon* – 1. *Пентагон*; 2. *Міністерство оборони США*); калькування + описовий переклад (*White house* – 1. *Білий дім*; 2. *Офіційна резиденція президента США, розташована у Вашингтоні*); транскрипція + калькування (*Успенський собор* – 1. *Uspensky sobor*; 2. *The Assumption Cathedral*). Однак, в теорії перекладу існує ряд певних традицій, відхилення від яких не допустиме. В якості прикладів можна привести наступне: *Пекін* – *Beijing*, *Чорногорія* – *Montenegro*, *Ліван* – *Lebanon*, *Чингісхан* – *Genghis Khan*, *Румунія* – *Romania* [20].

У політичному дискурсі зустрічається часте вживання прикметників, які утворені від прізвища. Вживання антропонімів являє собою вживання імен відомих людей, яке викликає асоціацію з відповідною персоною і набором конотативних смислів, пов'язаних з нею, або позначають будь-яке явище або об'єкт («*Khrushchevera apartment*» – *хрущовка*, *napoleon's anabases* – *Наполеонівські походи*) [13, с. 23]. У разі, якщо дані прикметники характеризують явище або подія, вони перекладаються з додаванням прикметників, таких як: «властивий для», «характерний», які ставляться перед власною назвою.

Політична мова, як правило, в лексичному плані стримана, що обумовлено частим використанням кліше і штампів. Її характеризує узагальненість і це пов'язано з вживанням в політичних текстах складних слів і слів з абстрактним значенням, наприклад, *multilateralism* – *багатосторонні відносини*, *environmentalism* – *рух на захист навколишнього середовища*, *facility* – *засіб*, *player* – *учасник*.

Необхідно відзначити, що мова в політичних текстах володіє піднесеним стилем у зв'язку з переважанням архаїчних і книжкових слів, і як наслідок не має яскравого емоційного забарвлення. Вона дуже консервативна і традиційна в плані використання мовних засобів [21, с. 19].

Слова високого стилю в англійській мові, часто являють собою багатоскладові слова зазвичай негерманського походження, з відтінком

архаїчності та книжності. Зазвичай такі слова в нейтральному стилі мають більш короткі і прості синоніми [14, с. 275].

Тому при перекладі політичного дискурсу важливо володіти знаннями про відповідність слів-синонімів і слів-квазі-синонімів.

В даний час, особливу увагу звернено до дослідження лексичних новоутворень у політичних текстах. У них спостерігаються авторські художні елементи, які призводять до створення нових термінів. Найчастіше політики і політологи самі створюють і вносять свої неологізми в політичний дискурс.

Наприклад, *soft power* – м'яка сила, іншими словами, використання невійськових методів для впливу; *hard power* – жорстка сила, тобто вплив за допомогою військових та економічних важелів; *managed democracy* – керована демократія; *coloured revolution* – кольорова революція; *peace enforcement* – примус до миру.

Крім цього, необхідно відзначити, що особливістю лексичної структури політичного дискурсу української мови є той факт, що все частіше з'являються нові терміни. Це обумовлено політичними реаліями в сучасному світі. Наприклад, такі як, *вертикаль влади* – *top-down operation*, *vertical power system of governance*; *силовики* – *national security*.

Словники часто не встигають фіксувати деякі неологізми, що ускладнює їх переклад і тлумачення. Як правило, перекладачі використовують для подібних неологізмів такі прийоми перекладу, як транскрипція, транслітерація, вкраплення тексту в його вихідної графіку, калькування, описовий переклад, пошук аналога, змішані варіанти перекладу і т. д.

З вищесказаного стає очевидним те, що перекладач, здійснюючи переклад політичного дискурсу, повинен володіти високим рівнем компетентності в області політики. На думку А. Ф. Федорова, «основний передумовою правильного перекладу є знання предмета, про який йде мова» [28, с. 298]. А також важливим є усвідомлення того, що в політичній мові

знаходять своє відображення такі факти дійсності як історичний розвиток країни, звичаї та звичаї народу, традиції, які змінюються на кожному етапі розвитку даної лінгвокультурної спільності [27, с. 105].

Висновки до розділу 1

Таким чином, було розглянуто особливості мови політичних діячів в контексті лінгвістичних досліджень та специфіку її перекладу. До особливостей мови політичних діячів з точки зору лінгвістики, було віднесено: 1) високий відсоток стійких і клішованих виразів, журналістські штампи, стандартні терміни і назви; 2) наявність оціночних епітетів, прямих звернень до читача, велика кількість експресивних засобів, стилістичних прийомів, що забезпечують художню виразність; 3) насиченість реаліями суспільно-політичної та культурного життя, алюзіями і цитатами; 4) використання ідіоматичної лексики, гри слів, каламбурів, прислів'їв і приказок; 5) використання аббревіатур та великої кількості числових показників, застосування одиниць okazionalnoї, професійної лексики і неологізмів, посилання на інші джерела.

Також, було з'ясовано, що мова політичних діячів характеризується певними складнощами. Визначну роль для її перекладу відіграє використання перекладацьких трансформацій, які використовуються у випадку неможливості застосування еквівалентного перекладу.

Проаналізувавши існуючі класифікації трансформацій, ми сформувавши зведену класифікацію: 1. Лексико-семантичні трансформації: конкретизація; генералізація; модуляція; заміна наслідку причиною і навпаки. 2. Граматичні трансформації: заміна форм слова; заміна частин мови; заміна членів

речення. 3. Комплексні лексико-граматичні трансформації: антонімічний переклад; експлікація (описовий переклад); модуляція; цілісне перетворення; компенсація. 4. Синтаксичні трансформації: заміна типу речення; членування речення; еліпс; декомпресія; компресія; об'єднання речення. 5. Технічні прийоми перекладу: перестановки (переміщення); додавання; опущення; синтаксичне уподібнення (дослівний переклад); транскрибування; транслітерація; калькування.

РОЗДІЛ 2.

ЛІНГВОСТИЛІСТИЧНІ ЗАСОБИ ТА ОСОБЛИВОСТІ ЇХ ВЖИВАННЯ В ПОЛІТИЧНОМУ ДИСКУРСІ

З давніх часів, стилістичним засобам відводилася виняткова роль у відображенні об'єктивної реальності. Застосування стилістичних засобів в повсякденній мові людей продовжує викликати науковий інтерес. Посилення виразності та образності мови досягається в першу чергу використанням або додаванням до чисто логічного змісту висловлювання різних експресивно-емоційних відтінків. У стилі політичного мовлення, значення стилістичних засобів важко переоцінити. Вони – основний спосіб створення впливу на аудиторію. Саме стилістичні засоби допомагають політичному оратору або автору політичної статті звернутися до читача, активізувати його увагу на тих чи інших аспектах, сформулювати ставлення слухача / читача до тих чи інших подій, явищ, тощо.

Проблема тлумачення стилістичних засобів і виявлення її основних функцій інтенсивно розробляється в мовознавстві протягом багатьох століть. Особливий інтерес представляють дослідження, присвячені питанням функціонування стилістичних засобів в англійських політичних текстах і способам передачі таких стилістичних засобів українською мовою.

Проблема класифікації стилістичних фігур розглядалася такими вченими, як Г. Копніна, В. І. Корольков, В.П. Москвін, Г. Г. Хазагеров та ін. Стилiстичні фігури як найважливіші способи підвищення виразності мовлення відомі в мовознавстві з античних часів. Вони є особливими синтаксичними побудовами, що слугують для посилення образно-виразної функції мови. Стилiстичні засоби включають в себе тропи та стилістичні фігури. Докладніше розглянемо ті стилістичні фігури, які зустрічаються в політичному дискурсі найчастіше.

Асиндетон – стилістична фігура, яка полягає в навмисному пропуску сполучних союзів між членами речень (реченнями); відсутність сполучників надає висловам стрімкість, динамічність. Відповідно до класифікації В. І. Королькова, асиндетон відноситься до фігур протяжності, а саме, до фігур зменшення [1, с. 13].

(1). *In 2016, North Carolina voted to fire this depraved political establishment, you elected an outsider as your president*(DT: URL).

В прикладі, Дональд Трамп опускає сполучник для створення ефекту безперервного потоку мовлення.

Полісіндетон – стилістична фігура, яка полягає в навмисному збільшенні кількості сполучників в реченні. Сповільнюючи мову вимушеними паузами, полісіндетон підкреслює роль кожного з слів, створюючи єдність перерахування і посилюючи виразність мови. Навмисне використання одного і того ж сполучника дозволяє виділити (логічно та інтонаційно) члени речення, з'єднані за допомогою нього і посилити виразність мови. Полісіндетон виконує одночасно дві функції. Сутність образотворчої функції полягає в створенні наочно-образних картин під час опису персонажа, події, явища, природи. Функція посилення певних відчуттів і тональностей полягає в актуалізації різноманіття ситуацій, одночасності будь-яких явищ, послідовності певних речей, їх інтенсивності, результативності та динамічності конкретних дій, асоціативності [3, с. 51]. Ще одна з функцій, яку виконує полісіндетон – композиційна. У цьому

випадку дана фігура мови вибудовує і визначає будь-яку перспективу композиційного руху творів в цілому:

(2). *I hear the crowds are very big up in Wisconsin, and we're going to do -- so we're doing two more today, and then we're doing a number tomorrow, and we're going to take this right up until the end, and then I suspect I'll rest for about two hours*(DT: URL).

Так, в прикладі, Дональд Трамп навмисно збільшує кількість сполучників для створення ефекту розставлення акцентів.

Анафора або єдиноначаття – стилістична і риторична фігура, що складається в повторенні споріднених звуків, слова або групи слів на початку кожного паралельного ряду, тобто в повторенні початкових частин двох і більше щодо самостійних відрізків мови (віршів, строф або прозових уривків):

(3). *I think it's very good. I don't know if it's a hidden vote. I don't know exactly what it is*(DT: URL).

В прикладі, політик використовує стилістичний засіб анафори – всі речення починаються займенником I.

Антитеза – стилістична фігура контрасту в художній мові або ораторській промові, яка полягає в різкому протиставленні понять, положень, образів, станів, пов'язаних між собою загальною конструкцією або внутрішнім змістом[2, с. 260].

(4). *You haven't been treated well, but now you're being treated well*(DT: URL).

В прикладі, промовець використовує антитезу – протиставлення того, що було до початку його роботи та результат його роботи, для демонстрації власної продуктивності.

Градація – фігура мови, що полягає в такому розташуванні частин висловлювання, що відносяться до одного предмета. Кожна наступна частина виявляється більш насиченою, більш виразною або вражаючою, ніж попередня [3, с. 52]:

(5). *You work hard, you raise your families, you follow your laws, you support your church, you serve your community, and you give your love and your loyalty to your country*(DT: URL).

Приклад демонструє використання градації – промовець використовує її для створення більш насиченого та виразного висловлювання.

Паралелізм – риторична фігура, що представляє собою розташування тотожних або подібних за граматичною і семантичною структурою елементів мови в суміжних частинах тексту. Паралельними елементами можуть бути речення, їх частини, словосполучення, слова [з, с. 53]:

(6). *Retirees are watching their savings disappear, and students are struggling with the cost of tuition* (BO: URL).

В прикладі було застосовано паралельні форми часу на початку та наприкінці речення. Так, промовець акцентує увагу слухачів саме на тому, що він хоче підкреслити.

Парцеляція – експресивний синтаксичний прийом письмової літературної мови, при якому речення інтонаційно ділиться на самостійні відрізки, графічно виділені як самостійні речення. Парцеляція використовується для створення експресивного забарвлення шляхом уривчастої вимови речення. Зазвичай парцельовані слова відокремлюються знаками пунктуації, але інші граматичні правила дотримуються [з, с. 54].

(7). *We are able to do it. Believe me* (DT: URL).

В прикладі, парцеляція, а саме, створення ефекту уривчастого мовлення, застосовується для надання промові ефекту точності, впевненості промовця у власних словах, запевнення аудиторії.

Пролепсис – фігура мови, вживається в двох значеннях:

1. Згадка майбутніх подій або властивостей як заздалегідь очікуваних.
2. Передбачення оповідає очікуваних заперечень або сумнівів і їх спростування. Цю форму також часто називають прокаталепсис [з, с. 54].

(8). *And we will transform our schools and colleges and universities to meet the demands of a new age. All this we can do* (DT: URL).

- (9). *That's more important than trade deals, that's more important so it's no good. With your vote, we will continue to bring back your jobs, lower drug prices at a level that nobody has ever lowered before*(DT: URL).
- (10). *We will support our great police, protect your Second Amendment -- defend your borders, and ensure more products are proudly stamped with that beautiful -- Isn't it a beautiful phrase?*(DT: URL).

В політичному дискурсі, ця стилістична фігура використовується особливо часто, з огляду на те, що політичний дискурс спрямований описувати події, які відбудуться в майбутньому, плани того чи іншого політика, програму його діяльності.

Риторичне питання – риторична фігура, що представляє собою питання, відповідь на яке заздалегідь відоме, або питання, на яке дає відповідь сам запитуючий. Також риторичним питанням можна вважати питання, відповідь на яке вкрай очевидна. У будь-якому випадку питальне висловлювання передбачає цілком певну, усім відому відповідь, отже, риторичне питання фактично являє собою твердження, висловлене в питальній формі [2, с. 261].

- (11). *She doesn't expect anything to come easy. But she did ask me: What more can be done so it isn't quite so hard for families like hers?* (HC: URL)
- (12). *But you know what brings it together? Success*(DT: URL).
- (13). *Now, who knows if they're right? Maybe they're -- I'll take 25 right now. Okay?*(DT: URL)

В прикладах політичних промов, політики ставлять риторичне питання з метою фокусування уваги слухача / читача на тому чи іншому важливому моменті, змушують аудиторію замислитись над тією чи іншою проблемою.

Тавтологія – риторична фігура, що представляє собою повторення одних і тих же або близьких за змістом слів [3, с. 129].

- (14). *All I have to do is call them. "Send ten million. Send ten million."*(DT: URL)

В прикладі, для підсилення висловлювання, автор використовує тавтологію однієї і тієї ж конструкції.

Еліпсис – у лінгвістиці – навмисний пропуск несуттєвих слів в реченні без спотворення його сенсу, а часто – для посилення сенсу і ефекту. В риториці використовується як риторична фігура [3, с. 230].

(15). *I'm glad you won the game, I wouldn't have wanted to come -- can you imagine if you lost the game?*(DT: URL)

(16). *We're getting them -- to be smart*(DT: URL).

Як демонструє приклад, промовець використовує еліпсис для посилення сенсу і ефекту висловлення.

Розглянемо другу групу стилістичних засобів – тропи. Тропи, в свою чергу, поділяються на дві групи: порівняльно-метафоричні та контекстно-дискурсні [3, с. 301]. Розглянемо, якими тропами представлена порівняльно-метафорична група. Метафора. Знаний розвиток у вивченні метафори можна відзначити в кінці 1970 – х рр. Вивчення феномену метафори стало одним з найбагатших і найбільш складних і цікавих предметів сучасних досліджень, що мають важливе значення для різних галузей знання, таких як філософія науки, соціальні та когнітивні науки, психологія та інші. Запропоновано різні теоретичні та практичні підходи дослідження метафори.

Згідно думки дослідника Е. Ортоні [5, с. 29] теорії метафори можна розділити на дві великі групи: неконструктивістські та конструктивістські. Неконструктивістський погляд, який узгоджується з більшістю передумов класичних теорій метафори, розглядає метафору як прикрасу або засіб для розвитку мови. Неконструктивісти вважають, що існує різка відмінність між буквальною та образною мовою. Відповідно до цієї точки зору, наукова мова повинна бути буквальною, тоді як метафори реалізуються в першу чергу в літературних і поетичних контекстах.

Конструктивістські теорії метафори, з іншого боку, суперечать більшості передумов класичних теорій, розуміючи метафору як предмет

думки, а не лише мови, феномену, що виходить за межі суто лінгвістичного явища, тісно пов'язаного з тим, як розум сприймає і концептуалізує реальність. Конструктивісти також вважають, що різниця між метафоричною і буквальною мовою полягає в ступені, а не в природі. Таким чином, метафора є всепроникним феноменом, який можна виявити у всіх видах дискурсів.

На думку Дж. Лакоффа [11, с. 201], одного з найважливіших конструктивістів, метафора – це не суто лінгвістичне явище, обмежене поетичним і літературним використанням мови, а суттєва частина концептуальної системи, за допомогою якої сприймається дійсність, а також істотна частина повсякденного мови. Метафора концептуалізується як система відповідностей, загальне відображення між концептуальними областями. Ця система проявляється в мові через метафоричні вирази. Метафоричний вираз – «лінгвістичний вираз (слово, фраза або речення), який є поверхневою реалізацією такого міждоменового відображення» [11, с. 203],

Дж. Лакофф наводить багато прикладів повсякденних понять, які концептуалізуються через метафору, серед них є емоційні і абстрактні поняття, що використовуються в повсякденному житті, такі як «час, кількість, стан, зміна, дія, причина, мета, засіб, модальність і [...] категорія» [11, с. 212]. Отже, Дж. Лакофф пропонує поняття вихідного домену і цільового домену для заміни старої термінології (vehicle і tenor, відповідно).

У класичному розумінні метафора – це фігура мови, призначена в першу чергу для літературних та поетичних цілей, але яка також може з'являтися в контекстах, відмінних від літературних творів та поезії. Її можна визначити як «фігуру мови [...], яка пов'язує дві різні речі; подання однієї речі мовними засобами іншої» [4, с. 260].

Сучасні літературознавці визнають загальну історичну тенденцію, яка, мабуть, розширює критерії того, що становить метафору. Так, Золтан Ковечес визнає те, що він вважає «традиційними» визначеннями метафори, а потім досліджує ці поняття в когнітивних теоріях метафори.

«Традиційне» визначення метафори, згідно з думкою дослідника, має п'ять характеристик [6, с. 64]:

- «По-перше, метафора – це властивість слів, це мовне явище;
- По-друге, метафора використовується для деяких художніх і риторичних цілей;
- По-третє, метафора заснована на подібності між двома сутностями, які порівнюються і ідентифікуються;
- По-четверте, метафора – це свідоме і обдумане використання слів, необхідно володіти особливим талантом, щоб вміти це робити і робити добре;
- По-п'яте, також прийнято вважати, що метафора – це фігура мови, без якої ми можемо обійтися; ми використовуємо її для спеціальних ефектів, і вона є неминучою частиною повсякденного людського спілкування, не кажучи вже про повсякденні людські думки і судженнях».

(17). *At these moments, America has carried on not simply because of the skill or vision of those in high office, but because we, the people, have remained faithful to the ideals of our forebears and true to our founding documents* (BO: URL).

В прикладі було використано таку метафору, як America has carried on.

Наступний приклад демонструє, що економіку було порівняно з будівлею, яку потрібно перебудувувати:

(18). *But I know how to get America working again, restore our economy and take care of working Americans* (BO: URL).

Отже, в прикладі, для підсилення виразності та образності мовлення було використано метафору.

Контекстно-дискурсні тропи включають в себе перифраз, уособлення, алегорію, епітети.

Епітет – образне визначення, що дає додаткову художню характеристику кому-небудь або чого-небудь («гай золотий»), слово, яке

визначає предмет або явище і підкреслює будь-які його властивості, якості або ознаки.

(19). *These are the indicators of crisis, subject to data and statistics. Less measurable, but no less profound, is a sapping of confidence across our land; a nagging fear that America's decline is inevitable, that the next generation must lower its sights* (BO: URL).

В прикладі було використано такі епітети, як:

- less measurable;
- less profound;
- nagging;
- inevitable.

(20). *Rather, it has been the risk-takers, the doers, the makers of things – some celebrated, but more often men and women obscure in their labor – who have carried us up the long-rugged path towards prosperity and freedom* (DT: URL).

Таким чином, можливо виокремити такі прикладі епітетів, як:

- faint-hearted;
- long rugged.

Стилістичні засоби відіграють наступні функції в політичному дискурсі:

1. Естетична функція – наділення мови виразністю, образністю, породження відчуття новизни та здивування, відображення емоційного ставлення мовця до тієї чи іншої ситуації, занурення слухача в атмосферу експресії;

2. Пізнавальна функція – відображення ясності та витонченості висловлювання одночасно, чітке, логічне побудування думки, що дозволяє уникнути багатослів'я в судженнях та сприяє їх лаконічному висловленню;

3. Оціночна функція – розкриття змісту висловлення в більш-менш широкому контексті, зокрема у взаємодії стилістичних засобів між собою, за

умови чого створюється один цілісний образ, що виражає позитивні чи негативні характеристики слів, укладених в кожній метафорі;

4. Психологічна функція – занурення в процес сприйняття людиною світу з точки зору «психічної будови особистості», спираючись на власний психологічний стан душі [9, с. 48; 10, с. 87].

Щодо функціональної значущості стилістичних засобів в політичному дискурсі, лінгвісти дотримуються думки про те, що вони одночасно виконують три функції:

1. Інформативну, яка визначає адекватність передачі інформації про значення і інтенсифікацію ознаки через образні мовні структури, зумовлюючи основне онтологічне значення художніх ознак в структурі висловлювання;

2. Образну, яка полягає в кодуванні стилістичними засобами основного значення предмета або явища, за умови чого і породжується художній образ;

3. Символістичну, яка допомагає правильно побачити зашифровані знаки і вловити настрій автора. [7, с.174]

Щодо самого тексту політичного дискурсу, стилістичні засоби виконують наступні функції:

1. Стилеформуюча функція бере участь у створенні індивідуального стилю письменника та стилю літературного твору;

2. Жанроформуюча функція дозволяє віднести текст, що містить певний стилістичний засіб, до певного жанру;

3. Текстоформуюча функція відрізняється здатністю бути вмотивованою, розгорнутою, тобто поясненою та продовженою, стилістична фігура посилює образ, який зазвичай виражений центральним, стрижневим словом [8, с. 55].

Таким чином, стилістичні засоби є ключовим способом створення образу в політичному дискурсі з огляду на їх функції та специфіку.

2.2 Прагматичні функції лінгвостилістичних засобів у політичному дискурсі

Розглянемо приклади використання лінгвостилістичних засобів в політичному дискурсі та їх прагматичні функції.

Асиндетон:

- (1). *Their victories have not been your victories; their triumphs have not been your triumphs; while they celebrated in our nation's Capital, there was little to celebrate for struggling families all across our land* (DT:URL).

Так, в прикладі, політичний діяч застосовує стилістичну фігуру асиндетону, таким чином, надаючи своєму виразу динамічності, стрімкості, влучності.

Полісиндетон:

- (2). *We will be protected by the great men and women of our military and law enforcement, and most importantly, we will be protected by God*" (DT:URL).

В прикладі, політичний діяч застосовує стилістичну фігуру полісиндетону для посилення у слухача чи читача відчуття безпечності, захищеності, а також, за допомогою полісиндетону, автор розставляє наголоси, ким саме буде захищений громадянин Америки.

- (3). *"We will build new roads and highways and bridges and airports and tunnels and railways all across our wonderful nation."*

В прикладі, промовець використовує фігуру полісиндетону з метою створення ефекту динамічності, активності, впевненості слухача або читача в тому, що обіцяне буде виконане.

Ампліфікація:

- (4). *It is actually not about a wall, it is not about the border, and it is certainly not about the well-being of everyday Americans, the truth is, this shutdown is about the erosion of American democracy and the subversion of our most basic governmental norms.*"(OC: URL)

В прикладі, спостерігається використання ампліфікації – накоплення антитез в політичному тексті, які слугують для підвищення емоційності, створюють ефект наростання емоційної кульмінації: *It is actually not about a wall, it is not about the border, and it is certainly not about the well-being of everyday Americans.*

Анафора:

(5). *We will get our people off of welfare and back to work, rebuilding our country with American hands and American labor.*"

"We will follow two simple rules; buy American and hire American. " (DT: URL)

В прикладі, застосовується стилістична і риторична фігура анафори, яка полягає в повторенні початку вислову *We will,* з метою підсилення ефекту активності політичного діяча, формування впевненості в тому, що він дійсно виконає обіцянку.

Антитеза:

(6). *The forgotten people of our country will no longer be forgotten*(DT: URL).

В прикладі, автор застосовує фігуру протиставлення – антитези, яка полягає в тому, що промовець зазначає, що забуті люди більше не будуть забутими. Таким чином, автор здійснює вплив на аудиторію, створюючи ефект кардинальних змін з поганого на краще, протиставляючи негативну буденність в кращому світлі в майбутньому.

Градація:

(7). *Chief of Supreme Justice - Roberts, President Carter, President Clinton, President Bush, President Obama, dear Americans and people around the world, thank you!* (DT: URL)

В прикладі, автор промови висловлює подяку одному за одним, починаючи від своїх помічників, та завершуючи людьми в усьому світі. Таким чином, автор застосовує фігуру градації.

Паралелізм:

- (8). *More and more Americans are worried about losing a job or making their mortgage payment.*
- (9). *Workers are wondering if next month's paycheck will pay next month's bills.*
- (10). *Retirees are watching their savings disappear, and students are struggling with the cost of tuition (BO: URL).*

В прикладі було застосовано паралельні форми часу на початку та наприкінці речення. Так, промовець акцентує увагу слухачів саме на тому, що він хоче підкреслити.

- (11). *Our Constitution is an important, good gift. But it's really just a piece of parchment. By itself, it has no power. We, the people, give it strength. We, the people, give it value by our participation, our choices and the alliances we form(DT: URL).*

Так само, в прикладі застосовано паралелізм, з огляду на те, що початок речення *We, the people* було повторено.

Крім цього, при вербалізації контрасту між минулим і теперішнім часом зустрічаються такі види повтору і паралелізму:

– анадиплосис:

- (12). *"Everyone is listening to you now. You came by the tens of millions..." (DT: URL).*

– рамкова конструкція:

- (13). *" The forgotten men and women of our country will be forgotten no longer." (DT: URL)*

– хіазм:

- (14). *"What truly matters is not which party controls our government, but whether our government is controlled by the people." (DT: URL).*

Особливо позитивну емоційну реакцію аудиторії викликає мовна репрезентація патріотизму:

- (15). *" From this day forward, it's going to be only America first, America first." (DT: URL)*

(16). " *We will get our people off of welfare and back to work, rebuilding our country with American hands and American labor.*" (DT: URL)

(17). " *We will follow two simple rules; buy American and hire American.*" (DT: URL)

У наведених висловлюваннях патріотизм підкреслюється послідовним, анафоричним і епіфоричним повторами лексичних одиниць "America" і "American".

Подібним чином репрезентується образ сильної національності:

(18). " *America will start winning again, winning like never before.*" (DT: URL)

У наведеному прикладі використовується анадиплосис для акцентуації лексичної одиниці "winning".

Ідея захищеності країни підкреслюється шляхом повтору лексичної одиниці "protected":

(19). " *We are protected and we will always be protected. We will be protected by the great men and women of our military and law enforcement. And most importantly, we will be protected by God.*" (DT: URL)

Захищеність як цінність виражається і за допомогою озвучування негативних факторів, що позначаються на безпеці країни:

(20). " *We must protect our borders from the ravages of other countries making our products, stealing our companies and destroying our jobs.*" (DT: URL)

Повторення займенника «наше» акцентує увагу слухачів на тому, на кого спрямована загроза.

Таким чином, численні повтори створюють особливий ритм мови, а також надають їй цілісність і високу емоційність.

Парцеляція:

(21). *We can do it. By ourselves* (DT: URL).

(22). *We are able to do it. Believe me* (DT: URL).

В прикладі, парцеляція, а саме, створення ефекту уривчастого мовлення, застосовується для надання промові ефекту точності, впевненості промовця у власних словах, запевнення аудиторії.

Пролепсис:

- (23). *And we will act, not only to create new jobs, but to lay a new foundation for growth* (DT: URL).
- (24). *We will build the roads and bridges, the electric grids and digital lines that feed our commerce and bind us together* (DT: URL).
- (25). *We'll restore science to its rightful place, and wield technology's wonders to raise health care's quality and lower its cost* (DT: URL).
- (26). *We will harness the sun and the winds and the soil to fuel our cars and run our factories* (DT: URL).
- (27). *And we will transform our schools and colleges and universities to meet the demands of a new age. All this we can do* (DT: URL).

В політичному дискурсі, ця стилістична фігура використовується особливо часто, з огляду на те, що політичний дискурс спрямований описувати події, які відбудуться в майбутньому, плани того чи іншого політика, програму його діяльності.

Риторичне питання:

- (28). *So, you have to wonder: "When does my hard work pay off? When does my family get ahead?"* (HC: URL)
- (29). *She doesn't expect anything to come easy. But she did ask me: What more can be done so it isn't quite so hard for families like hers?* (HC: URL)

В прикладах політичних промов, політики ставлять риторичне питання з метою фокусування уваги слухача / читача на тому чи іншому важливому моменті, змушують аудиторію замислитись над тією чи іншою проблемою.

Тавтологія:

- (30). *How many start-ups and small businesses open and thrive...*
- (31). *How many young people go to college without drowning in debt...*
- (32). *How many people find a good job...*

(33). *How many families get ahead and stay ahead*(HC: URL)

В прикладі, за допомогою тавтології, автор активізує увагу аудиторії, підвищує емоційність власного виразу.

Замовчування:

“Equality of opportunity... Jobs for those who can work... Security for those who need it... The ending of special privilege for the few... The preservation of civil liberties for all... a wider and constantly rising standard of living.” That still sounds good to me.

Так, в прикладі автор передає власне хвилювання за допомогою замовчення.

Метафори:

(34). *We must especially beware of that small group of selfish men who would clip **the wings of the American eagle** in order to feather their own nests.*

В прикладі, автор застосовує метафору для того, щоб надати мові яскравості, образності, викликати позитивні емоції аудиторії.

(35). *Forty-four Americans have now taken the presidential oath. The words have been spoken during rising tides of prosperity and the still waters of peace*(BO: URL).

(36). *Yet, every so often, the oath is taken amidst gathering clouds and raging storms* (DT: URL).

(37). *At these moments, America has carried on not simply because of the skill or vision of those in high office, but because we, the people, have remained faithful to the ideals of our forebears and true to our founding documents* (BO: URL).

В прикладах спостерігається використання наступних метафор:

- rising tides of prosperity;
- the still waters of peace;
- gathering clouds and raging storms;
- America has carried on.

(38). *Nearly 150 years ago, in one of the darkest years of our nation's history, President Abraham Lincoln set aside the last Thursday in November as a day of thanks-giving. America was split by Civil War*(BO: URL).

В прикладі, для підсилення виразності та образності мовлення, було використано метафоричний епітет *the darkest years*.

(39). *And what we needed to do was replace them with international peacekeepers and a special envoy to resolve the crisis before it boiled over* (DT: URL).

В прикладі, Президент називає кризу ліквідною, рідкою: *before it boiled over*. Таким чином, було використано метафору для надання мові образності та підвищення її емотивності.

(40). *Speaking about the economy, Obama often refers to the concept of crisis: the face of an economic crisis* (BO: URL).

У прикладі, криза постає перед нами як одухотворене обличчя – обличчя економічної кризи. Отже, в даному випадку спостерігається використання метафори. Так, автор використовує цей троп для підвищення емотивності виразу, для психологічного впливу на аудиторію, для надання тексту образності.

В наступному прикладі, промовець сприймає економіку як живий організм, схильний як до зростання, так і до занепаду, одужання і хвороб:

(41). *And over time, that, I think, is going to be a better recipe for economic growth* (BO: URL).

Отже, було використано метафору для надання мові образності та підвищення її емотивності.

В прикладі, економіку було порівняно з будівлею, яку потрібно перебудувувати:

(42). *But I know how to get America working again, restore our economy and take care of working Americans* (BO: URL).

Отже, в прикладі, для підсилення виразності та образності мовлення було використано метафору.

Також, розглянемо приклади використання епітетів в політичному дискурсі. Можемо зазначити, що епітети відіграють такі функції, як текстоформуючу, естетичну, образну, символічну, психологічну, оціночну:

(43). *My fellow citizens: I stand here today humbled by the task before us, grateful for the trust you've bestowed, mindful of the sacrifices borne by our ancestors* (BO: URL).

Так, в прикладі було використано такі епітети, як:

- humbled;
- grateful;
- mindful.

(44). *Our nation is at war against a far-reaching network of violence and hatred* (DT: URL).

(45). *Our economy is badly weakened, a consequence of greed and irresponsibility on the part of some, but also our collective failure to make hard choices and prepare the nation for a new age* (BO: URL).

Приклади демонструють використання наступних епітетів:

- a far-reaching;
- badly weakened;
- collective;

(46). *Our health care is too costly, our schools fail too many -- and each day brings further evidence that the ways we use energy strengthen our adversaries and threaten our planet* (DT: URL).

Фрагмент політичної промови також містить в собі такі епітети:

- costly;
- too many.

(47). *These are the indicators of crisis, subject to data and statistics. Less measurable, but no less profound, is a sapping of confidence across our land; a nagging fear that America's decline is inevitable, that the next generation must lower its sights* (BO: URL).

В прикладі було використано такі епітети, як:

- less measurable;
- less profound;
- nagging;
- inevitable.

(48). *Today I say to you that the challenges we face are real (BO: URL).*

(49). *They are serious and they are many (BO: URL).*

(50). *They will not be met easily or in a short span of time. But know this America: They will be met (DT: URL).*

Приклади демонструють використання наступних епітетів:

- *Real*;
- *Serious*;
- *Many*;
- *Easily*;
- *Short*.

(51). *On this day, we come to proclaim an end to the petty grievances and false promises, the recriminations and worn-out dogmas that for far too long have strangled our politics (BO: URL).*

В прикладі, було використано наступні епітети:

- petty;
- false;
- worn-out;
- too long.

(52). *We remain a young nation (DT: URL).*

(53). *But in the words of Scripture, the time has come to set aside childish things.*

(54). *The time has come to reaffirm our enduring spirit; to choose our better history; to carry forward that precious gift, that noble idea passed on from generation to generation (BO: URL).*

(55). *The God-given promise that all are equal, all are free, and all deserve a chance to pursue their full measure of happiness (DT: URL).*

Приклади демонструють використання наступних епітетів:

- young;
- enduring;
- childish;
- better;
- precious;
- equal;
- free.

(56). *It has not been the path for the faint-hearted, for those that prefer leisure over work, or seek only the pleasures of riches and fame (BO: URL).*

(57). *Rather, it has been the risk-takers, the doers, the makers of things – some celebrated, but more often men and women obscure in their labor – who have carried us up the long-rugged path towards prosperity and freedom (DT: URL).*

Таким чином, можливо виокремити такі прикладі епітетів, як:

- faint-hearted;
- long rugged.

(58). *Time and again these men and women struggled and sacrificed and worked till their hands were raw so that we might live a better life (BO: URL).*

(59). *They saw America as bigger than the sum of our individual ambitions, greater than all the differences of birth or wealth or faction (DT: URL).*

Приклади демонструють використання наступних епітетів:

- better;
- bigger;
- greater;
- individual.

Отже, можна зробити висновок про те, що лінгвостилістичні засоби відіграють важливу роль в політичному дискурсі, виконуючи наступні прагматичні функції:

- естетична функція;
- пізнавальна функція;
- оціночна функція;
- психологічна функція;
- інформативна функція;
- образна функція;
- символічна функція;
- стилеформуюча функція;
- жанроформуюча функція;
- текстоформуюча функція.

Висновки до розділу 2

В другому розділі було наведено класифікацію лінгвостилістичних засобів політичного дискурсу та з'ясовано їх прагматичні функції. Було з'ясовано, що стилістичні фігури – важливіші способи підвищення виразності. Вони являють собою синтаксичні побудови, що слугують для посилення образно-виразної функції мови. Стилiстичні засоби представлено тропами та стилістичними фігурами. Стилiстичні фігури включають в себе, такі фігури, як: асиндетон, полісиндетон, ампліфікація, анаколуп, анафора, антитеза, апокопа, гіпербатон, градація, інверсія, оксюморон, паралелізм, парцеляція, плеоназм, пролепсис, риторичне питання, симплока, замовчування, еліпсис, емфаза.

Тропи поділяються на дві групи: порівняльно-метафоричні та контекстно-дискурсні. Метафоричні включають в себе: метафору,

метонімію, порівняння. До контекстно-дискурсної групи входять літота, гіпербола, іронія, сарказм, гротеск, перифраз, уособлення, алегорія, епітети.

Стилістичні засоби відіграють наступні функції в художньому творі: естетична функція – наділення мови виразністю, образністю; пізнавальна функція – відображення ясності та витонченості висловлювання; оціночна функція – розкриття змісту висловлення; психологічна функція – занурення в процес сприйняття людиною світу; інформативна функція – визначає адекватність передачі інформації; образна – кодування стилістичними засобами основного значення предмета або явища; символістична – допомагає побачити зашифровані знаки і вловити настрій автора; стилеформуєча функція – бере участь у створенні індивідуального стилю автора та твору; жанроформуєча функція – дозволяє віднести текст до певного жанру; текстоформуєча – посилює образність.

РОЗДІЛ 3.
ДОСЛІДЖЕННЯ ОСОБЛИВОСТЕЙ ПЕРЕКЛАДУ
ЛІНГВОСТИЛІСТИЧНИХ ЗАСОБІВ ПОЛІТИЧНОГО
АНГЛОМОВНОГО МЕДІА ДИСКУРСУ

В третьому розділі розглянемо способи перекладу лінгвостилістичних засобів політичного англомовного медіа дискурсу. Матеріалом для дослідження слугують промови таких політичних діячів, як Дональд Трамп (DT: URL), Барак Обама (BO: URL), Гіларі Клінтон (HC: URL), Олександрія Кортес (OC: URL) та ін.

На початку практичного аналізу, доцільно навести характеристику існуючих типології трансформацій, та визначити, яку саме типологію трансформацій буде використано в нашому дослідженні.

Так, у роботах В. М. Комісарова визначено такі види трансформацій, як лексичні (транслітерація, перекладацьке транскрибування, калькування, деякі лексичні та лексико-семантичні заміни, опущення, додавання), граматичні (граматичні заміни і членування речення) і комплексні (експлікація або описовий переклад, антонімічний переклад та компенсація) [13].

А. Д. Швейцер акцентує увагу на лексичних перекладацьких трансформаціях, виділяючи чотири їх різновиди:

1) трансформації на компонентному рівні семантичної валентності (замінб);

2) трансформації на рівні прагматичному (перекладацькі компенсації, заміна тих чи інших стилістичних засобів іншими, заміна алюзій на аналогічні, пояснювальний переклад);

3) трансформації на референційному рівні (конкретизація, генералізація, заміна реалій і ін);

4) трансформації на рівні стилістичному – компресія і розширення [12, с. 128].

З чого можна зробити висновок, що його пріоритетом були лексичні трансформації.

Я. І. Рецкер схиляється до подвійної класифікації трансформацій:

1) граматичні трансформації у вигляді заміни частин мови або членів речення;

2) лексичні трансформації (конкретизація, генералізація, диференціація значень, антонімічний переклад та ін) [18, с. 33].

Р. К. Міньяр-Белоручев виділяє три види трансформацій: лексичні, граматичні та семантичні. До першого виду (лексичні трансформації) дослідник відносить прийоми генералізації і конкретизації, до другого (граматичні трансформації) – заміну частин мови і членів речення, об'єднання речень або їх членування, до третього (семантичні трансформації) – метафоричні, синонімічні, метафоричні заміни, логічний розвиток понять, антонімічний переклад та прийом компенсації [15, с. 105].

Найменування видів перекладацьких трансформацій у працях Л. С. Бархударова значно відрізняється від термінології інших дослідників. Так, учений виділяє чотири типи перетворень, або трансформацій: перестановки, заміни, опущення і додавання [19].

В. В. Алімов виділяє лексичні, граматичні та стилістичні перекладацькі трансформації. Розглянемо більш детально кожен вид перекладацьких трансформацій (лексичні, граматичні, лексико-граматичні) [17].

1. Лексичні перекладацькі трансформації

У своїй роботі «Курс перекладу» Л. К. Латишев визначає лексичні трансформації як «відхилення від словникових відповідностей» [14].

В лексичних системах англійської та української мов спостерігаються розбіжності, які проявляються в типі смислової структури слова. Будь-яке слово, тобто лексична одиниця, – це частина лексичної системи мови, чим і пояснюється своєрідність семантичної структури слів у різних мовах, тому суть лексичних трансформацій полягає в заміні окремих лексичних одиниць

(слів і стійких словосполучень) мови оригіналу лексичними одиницями мови перекладу, які не є їх словниковими еквівалентами» [14].

Одним з факторів, внаслідок якого потрібні здійснення лексичних трансформацій, є різниця в смисловому обсязі слова, так як слова з абсолютно ідентичною семантикою в мові оригіналу та мові перекладу – відсутні.

Найчастіше, при наявності декількох значень одного слова співпадає перший лексико-семантичний варіант, або їх основне значення, а далі список значень окремих слів по відношенню до іншої мови може бути ширше [17, с. 40].

До видів лексичних трансформацій відносяться: розшифрування, транслітерація, калькування, лексико-семантичні заміни, які включають в себе генералізацію, конкретизацію та модуляцію.

Одним з варіантів лексичної трансформації є калькування – прийом, при якому переклад лексичної одиниці відбувається шляхом заміни її складових частин (морфеми або слова) їх лексичними відповідностями в МП. Завданням калькування є створення нового слова або стійкого словосполучення в мові оригіналу, яке б копіювало структуру вихідної лексичної одиниці на лексичному, фразеологічному або семантичному рівні.

Такі типи лексичних заміни, як «генералізація» і «конкретизація», є протилежними один одному, так як за допомогою генералізації здійснюється заміна вихідної одиниці з більш вузьким значенням одиницею з більш широким значенням, в той час як поняття конкретизації передбачає заміну слова чи словосполучення мови оригіналу з більш широким предметно-логічним значенням на слово або словосполучення з більш вузьким значенням.

До модуляції відносяться заміни слова або словосполучення, значення якого можна вивести логічним шляхом із значення одиниці мови оригіналу, при цьому значення слів оригіналу і перекладу пов'язані логічними

причинно-наслідковими відносинами, які безпосередньо залежать від контексту [12, с. 140].

2. Граматичні перекладацькі трансформації

Вчені, які займалися проблемами перекладу, такі як Л. С. Бархударов, Я. М. Рецкер, А. Д. Швейцер, С. В. Тюленєв, Т. О. Казакова та ін., розглядали питання розбіжності граматичної структури мов і яким чином це ускладнює роботу перекладача. При зіставленні граматичних категорій і форм англійської і української мов, виявляються наступні явища:

- 1) відсутність тієї чи іншої категорії в одній з мов;
- 2) частковий збіг;
- 3) повний збіг.

Необхідність в граматичних трансформаціях виникає лише в першому і другому випадках.

3. Лексико-граматичні перекладацькі трансформації.

В основі лексико-граматичних трансформацій лежать граматичні та власне лексичні трансформації. До лексико-граматичних трансформацій відносять: антонімічний переклад, компенсацію, смисловий розвиток і цілісне перетворення.

В нашій роботі буде використано класифікацію трансформацій В. М. Комісарова.

3.1 Способи еквівалентного відтворення українською мовою лінгвостилістичних засобів у перекладах політичного англійського дискурсу

Першим кроком, розглянемо приклади еквівалентного перекладу лінгвостилістичних засобів англійського політичного дискурсу.

(1). *Our nation is at war against a far-reaching network of violence and hatred* (BO: URL).

Наша країна перебуває в стані війни з далекосяжною мережею насильства і ненависті(ПП: URL).

Так, в прикладі спостерігається еквівалентний переклад епітету ar-reaching – далекосяжною.

(2). *Our economy is badly weakened, a consequence of greed and irresponsibility on the part of some, but also our collective failure to make hard choices and prepare the nation for a new age* (BO: URL).

Наша економіка вкрай ослаблена, що є наслідком жадібності і безвідповідальності з боку деяких, а також нашої суспільної нездатності зробити важкий вибір і підготувати націю до нової епохи(ПП: URL).

В прикладі було застосовано еквівалентний переклад епітетів badly weakened and hard was used: вкрай ослаблена; важкий. Епітет collective було відтворено за допомогою трансформації лексичної заміни: суспільної.

(3). *These are the indicators of crisis, subject to data and statistics. Less measurable, but no less profound, is a sapping of confidence across our land; a nagging fear that America's decline is inevitable, that the next generation must lower its sights* (BO: URL).

Це – показники кризи, що підлягають даним і статистиці. Менш вимірюваним, але не менш глибоким є підриг довіри в усій нашій країні; болісний страх, що занепад Америки – неминучий, що наступне покоління має знизити свої погляди(ПП: URL).

Приклад демонструє використання еквівалентного перекладу епітетів Less measurable – Менш вимірюваним; no less profound – не менш глибоким; nagging – nagging; inevitable – неминучий.

(4). *Today I say to you that the challenges we face are real* (BO: URL).

Сьогодні я кажу вам, що проблеми, з якими ми стикаємося, реальні(ПП: URL).

Крім того, еквівалентний переклад спостерігається і в прикладі використання епітету real – реальні.

(5). *They are serious and they are many* (BO: URL).

Вони – серйозні, і їх багато(ПП: URL).

В прикладі, було застосовано еквівалентний переклад епітетів serious and many: серйозні, багато.

(6). *They will not be met easily or in a short span of time (DT: URL).*

Їх не зустрінуть легко або в короткий проміжок часу(ПП: URL).

Приклад також демонструє використання еквівалентного перекладу епітетів easily and short: легко, короткий.

(7). *On this day, we come to proclaim an end to the petty grievances and false promises, the recriminations and worn-out dogmas that for far too long have strangled our politics (BO: URL).*

У цей день ми приходимо, щоб проголосити кінець дрібним образам і хибним обіцянкам, взаємним звинуваченням і застарілим догмам, які занадто довго душили нашу політику(ПП: URL).

В прикладі можна помітити використання еквівалентного перекладу епітетів: petty, false, worn-out, too long – дрібним, хибним, застарілим, занадто довгою

(8). *We remain a young nation (DT: URL).*

Ми залишаємося молодою нацією(ПП: URL).

Також, спостерігається використання еквіваленту при перекладі епітету a young – молодою.

(9). *The time has come to reaffirm our enduring spirit; to choose our better history; to carry forward that precious gift, that noble idea passed on from generation to generation (BO: URL).*

Прийшов час знову проявити наш незламний дух, обрати нашу кращу історію, нести вперед цей дорогоцінний дар, цю благородну ідею, передану з покоління в покоління(ПП: URL).

Цей випадок демонструє використання еквівалентного перекладу епітетів: enduring, better, precious, noble – незламний, кращу, дорогоцінний, благородну.

(10). *The God-given promise that all are equal, all are free, and all deserve a chance to pursue their full measure of happiness* (DT: URL).

Дана Богом обіцянка поляє в тому, що всі рівні, всі вільні, і всі заслуговують шансу отримати свою повну міру щастя(ПП: URL).

Еквівалентний переклад спостерігається і у випадку перекладу наступних епітетів *equal, free: рівні, вільні*.

(11). *Time and again these men and women struggled and sacrificed and worked till their hands were raw so that we might live a better life* (BO: URL).

Знову і знову ці чоловіки і жінки боролися, приносили жертви і працювали до тих пір, поки їхні руки не згрубіли, щоб ми могли жити кращим життям(ПП: URL).

Приклад також демонструє використання еквівалентного перекладу епітетів *better – кращим*.

(12). *Speaking about the economy, Obama often refers to the concept of crisis: the face of an economic crisis* (BO: URL).

Говорячи про економіку, Обама часто звертається до поняття кризи: обличчя економічної кризи(ПП: URL).

Також, у випадку використання метафори *face of an economic crisis*, спостерігається застосування еквівалентного перекладу: *обличчя економічної кризи*.

(13). *And over time, that, I think, is going to be a better recipe foreconomic growth* (BO: URL).

І з часом, я думаю, це буде найкращим рецептом для економічного зростання(ПП: URL).

Даний приклад демонструє використання еквівалентного перекладу метафори *a better recipe foreconomic growth – найкращим рецептом для економічного зростання*.

(14). *Instead of fighting this war, we could be fighting to rebuild our roadsand bridges* (BO: URL).

Замість того щоб боротися в цій війні, ми могли б боротися за відновлення наших доріг і мостів(ПП: URL).

В прикладі також спостерігається застосування еквівалентного перекладу метафори be fighting to rebuild our roads and bridges: боротися за відновлення наших доріг і мостів.

(15). *This is not how America works. The idea is simple – America invests in you. America succeeds in this century* (BO: URL).

Це не те, як працює Америка. Ідея проста – Америка інвестує в вас. Америка досягає успіху в цьому столітті(ПП: URL).

Приклад демонструє використання еквівалентного перекладу метафори America invests in you. America succeeds in this century: *Америка інвестує в вас. Америка досягає успіху в цьому столітті*.

(16). *“We will bring back our jobs* (DT: URL).

(17). *We will bring back our borders* (DT: URL).

(18). *We will bring back our wealth* (DT: URL).

(19). *And we will bring back our dreams”*(DT: URL).

Ми повернемо наші робочі місця(ПП: URL).

Ми повернемо наші межі(ПП: URL).

Ми повернемо наше багатство(ПП: URL).

І ми повернемо наші мрії(ПП: URL).

Вищенаведені приклади демонструють використання паралелізму. Так, використання цього стилістичного засобу було відтворено за допомогою еквіваленту:

We will bring back our – Ми повернемо наші;

We will bring back our – Ми повернемо наші;

We will bring back our – Ми повернемо наше;

We will bring back our – Ми повернемо наші.

(20). *More and more Americans are worried about losing a job or making their mortgage payment.*

(21). Workers are wondering if next month's paycheck will pay next month's bills.

(22). Retirees are watching their savings disappear, and students are struggling with the cost of tuition (BO: URL).

Все більше і більше американців турбуються про втрату роботи або виплату іпотечного кредиту.

Працівники цікавляться, чи буде зарплата в наступному місяці оплачувати рахунки в наступному місяці(ПП: URL).

Пенсіонери спостерігають, як зникають їхні заощадження, а студенти борються з вартістю навчання(ПП: URL).

Приклади демонструють використання паралелізму, який було відтворено за допомогою еквівалентів: are worried – турбуються; are wondering – цікавляться; are watching – спостерігають.

(23). Today's ceremony, however, has very special meaning. Because today we are not merely transferring power from one Administration to another, or from one party to another – but we are transferring power from Washington, D.C. and giving it back to you, the American People (DT: URL).

Сьогоднішня церемонія має дуже особливе значення, бо сьогодні ми не просто передаємо владу від однієї адміністрації іншій або від однієї партії іншій, а ми передаємо владу з Вашингтону, округ Колумбія, і повертаємо її вам, народу (ПП: URL).

В даному випадку повтор power from one Administration to another, or from one party to another було відтворено за допомогою еквівалентного перекладу.

(24). Their victories have not been your victories; their triumphs have not been your triumphs; and while they celebrated in our nation's Capital, there was little to celebrate for struggling families all across our land (DT: URL).

І їхні перемоги не були вашими перемогами, їхні тріумфи не були вашими. І поки вони святкували тут, у столиці, вам мало що було святкувати, усім сім'ям, що страждали по цій країні(ПП: URL).

В прикладі, більша частина повторів була відтворена за допомогою еквівалентів:

victories... victories – перемоги... перемогами;

celebrate – celebrated – святкували – святкувати.

(25). *This is your day. This is your celebration (DT: URL).*

(26). *And this, the United States of America, is your country.*

Це ваш день. Це ваше свято. І ці США – ваша країна (ПП: URL)

Спостерігаємо еквівалентний переклад прикметників *This is – цей*.

(27). *This American carnage stops right here and stops right now (DT: URL).*

Ця американська різня припиниться прямо тут і прямо зараз(ПП: URL).

Спостерігаємо еквівалентний переклад прикметників *right – прямо*.

(28). *We are one nation – and their pain is our pain. Their dreams are our dreams; and their success will be our success. We share one heart, one home, and one glorious destiny(DT: URL).*

Ми єдиний народ. І їхній біль – це наш біль, їхні мрії – це наші мрії, їхні успіхи стануть нашими успіхами. У нас спільне серце, спільний дім і спільне майбутнє(ПП: URL).

Уривок демонструє еквівалентний переклад займенників *their – our*, що повторюються. Також, в українському варіанті спостерігається синтаксична перебудова речення – перше речення оригіналу розбивається при перекладі на два простих речення, далі спостерігаємо поєднання простих речень оригіналу в складне речення тексту перекладу.

(29). *From this day forward, a new vision will govern our land. From this moment on it's going to be America First(DT: URL).*

З цього самого дня буде нова стратегія, яка керуватиме нашою країною. З цього дня буде Америка перш за все(ПП: URL).

Спостерігаємо еквівалентний переклад першого словосполучення *From this day – З цього дня*, та лексичну заміну при перекладі іншого словосполучення – *From this moment – З цього дня*.

(30). *If we do not want to invest in immigrant children because they do not look like us, then we are deteriorating the future of our own children, as these dark-skinned children make up more of America's workforce*(DT: URL).

Якщо ми не хочемо інвестувати в дітей іммігрантів, тому що вони виглядають не так, як ми, то ми погіршуємо майбутнє власних дітей, так як ці темношкірі діти становлять дедалі більшу частину робочих сил Америки(ПП: URL).

Епітет, який було застосовано в прикладі, було відтворено за допомогою еквіваленту: *dark-skinned – темношкірі*.

(31). *Faith in reason and perseverance, the preference for power over power, which allowed us to escape the pitfalls of fascism and tyranny during the Great Depression and allowed us to build a post-World War II order with other democracies*(НС: URL).

Віра в розум і заповзятливість, в перевагу права над силою, яка дозволила нам уникнути пастки фашизму і тиранії під час Великої депресії і дозволила нам вибудувати світовий порядок після Другої світової війни разом з іншими демократіями(ПП: URL).

Приклад демонструє використання метафори, яку було передано за допомогою еквіваленту: *to escape the pitfalls of fascism – уникнути пастки фашизму і тиранії*.

(32). *So we have a duty to defend our truth, we must reject the "first sprouts of trying to set one part of the country against the other and weaken the sacred bonds" that bind us together*(ОС: URL).

Так що ми зобов'язані захищати нашу правду, ми повинні відкидати "перші паростки спроб налаштувати одну частину країни проти інших і послабити священні узи", що зв'язують нас разом(ПП: URL).

Так само, в прикладі було застосовано метафору *first sprouts of trying*, яку було відтворено за допомогою еквіваленту: перші паростки спроб.

(33). *America, we have weakened these ties when political discussions have become so poisonous that goodwill does not even want to go to public service*(НС: URL).

Америка, ми послабили ці узи, коли зробили політичні дискусії настільки отруйними, що люди доброї волі навіть не хочуть йти на державну службу(ПП: URL).

Приклад демонструє застосування метафори, яку було відтворено за допомогою еквіваленту: we have weakened these ties – ми послабили ці узи.

(34). *Chief of Supreme Justice - Roberts, President Carter, President Clinton, President Bush, President Obama, dear Americans and people around the world, thank you!* (DT: URL)

Голова Верховного Суду Робертс, президент Картер, президент Клінтон, президент Буш, президент Обама, дорогі американці і люди всього світу, дякую вам!(ПП: URL)

В прикладі було застосовано стилістичний засіб градації. Його було відтворено за допомогою еквівалентної градації. Також, спостерігається транскрибування імен осіб, які Президент згадує в промові.

(35). *The forgotten people of our country will no longer be forgotten*(DT: URL).

Забуті люди нашої країни більше не будуть забутими(ПП: URL).

Повторення прикметника *forgotten* було відтворене за допомогою еквіваленту: Забуті люди нашої країни більше не будуть забутими.

(36). *We will strengthen the old alliances, form new ones and unite the civilized world against radical Islamic terrorism, which we will completely wipe away from the face of the earth*(DT: URL).

Ми будемо зміцнювати старі союзи, формувати нові і об'єднувати цивілізований світ проти радикального ісламського тероризму, який ми повністю зітремо з лиця землі(ПП: URL).

Епітети прикладу було відтворено за допомогою еквівалентів:

- old – старі;
- new – нові;
- civilized – цивілізований;
- radical – радикальний.

Також, було застосовано метафору, яку також було передано за допомогою еквіваленту: wipe away from the face of the earth – зиремо з лиця землі.

(37). *Leaders of the international community, including the Organization of American States, have a particular responsibility - to continue the fight for democratic rights*(DT: URL).

На лідерів міжнародної спільноти, в тому числі в Організації американських держав, покладається особлива відповідальність – продовжувати боротьбу за демократичні права(ПП: URL).

(38). Метафору, застосовану в прикладі, було передано за допомогою еквіваленту: to continue the fight for democratic rights – продовжувати боротьбу за демократичні права.

(39). *The legitimate functioning of the legislature is an indestructible pillar of democracy*(НС: URL).

Легітимне функціонування законодавчої влади є непорушним стовпом демократії(ПП: URL).

Приклад демонструє використання метафори, яку було відтворено за допомогою еквіваленту: an indestructible pillar of democracy – є непорушним стовпом демократії.

(40). *The United States is leading an international campaign to reinstate containment policies against the Iranian regime and other aggressive nations seeking to expand their global reach*(DT: URL).

США очолюють міжнародну кампанію по відновленню політики стримування щодо іранського режиму та інших агресивних держав, що прагнуть розширити свій глобальний вплив(ПП: URL).

Епітет, застосований в прикладі, було відтворено за допомогою еквіваленту: global reach – глобальний вплив.

(41). *Although the wall protects the southern border of the United States, the US government continues to work with neighboring countries to prevent illegal immigration*(НС: URL).

Незважаючи на те, що стіна захищає південний кордон США, американський уряд продовжує працювати з сусідніми країнами з метою запобігання нелегальній імміграції(ПП: URL).

Наведений приклад також характеризується використанням стилістичного засобу епітету, який було перекладено за допомогою еквіваленту: illegal – нелегальний.

(42). *We meet today in the great field of armor of this war. We are meeting to make it part of the last refuge for those who gave their lives for the sake of our nation to survive*(DT: URL).

Ми зустрічаємося сьогодні на великому полі брані цієї війни. Зустрічаємося, щоб зробити його частина останнім притулком для тих, хто віддав своє життя в ім'я того, щоб наша нація змогла вижити(ПП: URL).

Приклад, обраний з політичної промови, демонструє використання метафори, яку було відтворено за допомогою еквіваленту: the great field of armor – на великому полі брані.

(43). *Strengthening of extremist attitudes is observed where there is inequality and opposition of the interests of social groups in political, economic, social, spiritual, interracial, interreligious, geopolitical and other relations*(DT: URL).

Посилення екстремістських настроїв спостерігається там, де є нерівність і протистояння інтересів соціальних груп у політичних, економічних, соціальних, духовних, міжрасових, міжрелігійних, геополітичних та інших відносинах(ПП: URL).

В прикладі було застосовано значну кількість епітетів: *political, economic, social, spiritual, interracial, interreligious, geopolitical*. Всі епітети було передано за допомогою еквівалентів: *політичних, економічних, соціальних, духовних, міжрасових, міжрелігійних, геополітичних*.

(44). *Communism is the enemy of capitalisms*(НС: URL).

Комунізм є ворогом капіталізму(ПП: URL).

В прикладі було застосовано метафору, яку було відтворено за допомогою еквівалентного перекладу: *Communism is the enemy of capitalisms – Комунізм є ворогом капіталізму*.

Таким чином, можна зробити висновок про те, що еквівалентний переклад є важливим засобом відтворення великої кількості стилістичних засобів, які зустрічаються в політичному дискурсі. Так, за допомогою еквівалентів було передано епітети, метафори, паралелізм, градацію, повтори.

3.2 Застосування перекладацьких трансформацій для збереження прагматичних функцій лінгвостилістичних засобів у перекладах політичного англомовного дискурсу

Наступним кроком, розглянемо приклади застосування трансформацій для збереження прагматичних функцій лінгвостилістичних засобів у перекладах політичного англомовного дискурсу. Так, всі трансформації, згідно класифікації В. М. Комісарова, було розподілено на лексичні, граматичні та лексико-граматичні. В першу чергу, буде розглянуто застосування лексичних трансформацій.

(34). *They saw America as bigger than the sum of our individual ambitions, greater than all the differences of birth or wealth or faction* (DT: URL).

Вони вбачають Америку вищою, ніж сума наших власних амбіцій, могутніше, ніж всі відмінності в народженні, багатстві або фракції.

Наведений приклад демонструє використання трансформації лексичної заміни в процесі перекладу епітетів: bigger – вищою; individual – власних; greater – могутніше

(35). *Forty-four Americans have now taken the presidential oath. The words have been spoken during rising tides of prosperity and the still waters of peace*(BO: URL).

Сорок чотири американці вже склали президентську присягу. Ці слова були вимовлені під час хвиль процвітання і миру(ПП: URL).

В прикладі, застосовану метафору rising tides of prosperity було передано за допомогою трансформації лексичної заміни: Так, елемент метафори tides було відтворено за допомогою лексеми хвиль. Також, метафору still waters of peace було передано за допомогою лексико-граматичної трансформації – трансформації описового перекладу: миру. Так, в українській мові відсутній еквівалент для перекладу такої метафори та збереження її прагматичних функцій. Отже, прагматичні функції метафори, такі як образність, експресивність мови, було опущено.

(36). *Yet, every so often, the oath is taken amidst gathering clouds and raging storms* (DT: URL).

Тим не менш, час від часу клятва приймається серед темних хмар і бурхливих бур(ПП: URL).

В прикладі, метафору gathering clouds було відтворено за допомогою трансформації лексичної заміни: темних хмар. Так, трансформацію було застосовано для збереження прагматичних функцій метафори.

(37). *At these moments, America has carried on not simply because of the skill or vision of those in high office, but because we, the people, have remained faithful to the ideals of our forebears and true to our founding documents* (BO: URL).

У ці моменти Америка продовжувала діяти не тільки завдяки майстерності або далекоглядності тих, хто займав високі посади, а й тому,

що ми, народ, залишилися вірні ідеалам наших предків і нашим основоположним постулатам(ПП: URL).

В прикладі, метафору America has carried on було відтворено за допомогою трансформації лексичної заміни: Америка продовжувала діяти. Отже, трансформацію було застосовано для збереження прагматичних функцій метафори.

(38). *Nearly 150 years ago, in one of the darkest years of our nation's history, President Abraham Lincoln set aside the last Thursday in November as a day of thanks-giving. America was split by Civil War*(BO: URL).

Майже 150 років тому, в один з найпохмуриших років в історії нашої країни, президент Авраам Лінкольн призначив останній четвер листопада Днем подяки. Америка була розколота громадянською війною(ПП: URL).

Метафору, продемонстровану прикладом, було перекладено за допомогою трансформації лексичної заміни: the darkest years – найпохмуриших років. Таким чином, трансформацію було застосовано для збереження прагматичних функцій метафори.

Розглянемо також приклади використання трансформації опущення в ході перекладу лінгвостилістичних засобів політичного дискурсу.

(39). *"We will face challenges, we will confront hardships, but we will get the job done"* (BO: URL).

«Так, ми будемо стикатися з труднощами, але ми виконаємо свою роботу»(ПП: URL).

Так, в прикладі було застосовано опущення повторення конструкції we will. Прагматичну функцію підсилення та емпатизації було опущено.

(40). *Together, we will determine the course of America and the world for years to come. We will face challenges. We will confront hardships. But we will get the job done* (DT: URL).

Разом ми будемо визначати курс Америки і курс світу на багато-багато років. Ми будемо стикатися з викликами і з тяготами, але ми все зробимо(ПП: URL).

В даному випадку, спостерігаємо опущення повтору: замість чотирьох використань конструкції Present Simple *we will*, в українському варіанті спостерігаємо лише чотири. Прагматичну функцію стилістичного засобу було частково опущено.

(41). *That all changes – starting right here, and right now, because this moment is your moment: it belongs to you* (DT: URL).

Усе це зміниться з цього дня. Саме тут. Бо цей момент – ваш момент. Він належить вам(ПП: URL).

Уривок з промови демонструє, в першому випадку повторення – трансформацію опущення: *right here, and right now – з цього дня. Саме тут.*

Наступний повтор було відтворено за допомогою еквіваленту: *because this moment is your moment – Бо цей момент – ваш момент.*

Крім цього в мові неодноразово використовувався синтаксичний паралелізм:

(42). *We Will Make America Strong Again*(DT: URL).

(43). *We Will Make America Wealthy Again*(DT: URL).

(44). *We Will Make America Proud Again*(DT: URL).

(45). *We Will Make America Safe Again*(DT: URL).

(46). *And, Yes, Together, We Will Make America Great Again*(DT: URL).

Перекладач зберіг його частково: *Разом ми зробимо Америку знову сильною, повернемо Америці багатство, повернемо Америці гордість, повернемо Америці безпеку. І так, разом ми зробимо Америку знову великою!*

Так, в кількох випадках було опущено підмет *We*. Також, приклад демонструє застосування трансформації членування речення, з огляду на те, що 4 речення оригіналу було об'єднано в одне в тексті перекладу.

Таким чином, серед прикладів застосування лексичних трансформацій, було виокремлено використання трансформацій лексичної заміни та трансформації опущення.

Наступним кроком розглянемо використання граматичних трансформацій для збереження прагматичних функцій стилістичних засобів. Розглянемо приклади використання трансформації перестановки:

(47). *Our health care is too costly, our schools fail too many -- and each day brings further evidence that the ways we use energy strengthen our adversaries and threaten our planet* (DT: URL).

Наша охорона здоров'я коштує занадто дорого, наші школи занадто частозанепадають, і кожен день приносить нові докази того, що способи, якими ми використовуємо енергію, зміцнюють наших супротивників і загрожують нашій планеті(ПП: URL).

В цьому випадку, трансформація перестановки була використана в процесі перекладу епітетів:

- *health care is too costly – коштує занадто дорого;*
- *fail too many – занадто частозанепадають.*

(48). *It is only one part of my plan, and should not be used as a handy excuse for the usual Washington ideological battle*(BO: URL).

Це лише одна частина мого плану, і її не слід використовувати як зручний привід для звичайної ідеологічної битви Вашингтону(ПП: URL).

В процесі перекладу, метафору Washington ideological battle було передано за допомогою трансформації перестановки: ідеологічної битви Вашингтону. Прагматичні функції метафори було збережено.

(49). *The forgotten men and women of our country will be forgotten no longer*(DT: URL).

Забуті жінки і чоловіки нашої країни не будуть більше забутими(ПП: URL).

Спостерігаємо трансформацію перестановки під час перекладу повторів: *The forgotten – will be forgotten – Забуті – не будуть більше забутими*. Прагматичні функції повторів було збережено при перекладі.

(50). *Working with partners to build economic opportunity, the US Embassy funds training programs for engineers, allowing socially alienated populations to integrate into high-tech ecosystems*(НС: URL).

Співпрацюючи з партнерами по створенню економічних можливостей, посольство США фінансує програми підготовки для інженерів, дозволяючи соціально відчуженому населенню інтегруватися в екосистеми високих технологій(ПП: URL).

Епітет, застосований в прикладі у складі словосполучення, було передано за допомогою трансформації перестановки: high-tech ecosystems– екосистеми високих технологій.

Розглянемо також приклади застосування трансформації граматичної заміни.

(51). *But in the words of Scripture, the time has come to set aside childish things*(НС: URL).

Але, кажучи словами Писання, прийшов час відкинути незрілість(ПП: URL).

В прикладі, епітет childish, який було представлено прикметником, було відтворено за допомогою іменника в тексті перекладу: незрілість. Таким чином, в цьому випадку була використана трансформація граматичної заміни.

(52). *Rather, it has been the risk-takers, the doers, the makers of things – some celebrated, but more often men and women obscure in their labor – who have carried us up the long-rugged path towards prosperity and freedom* (DT: URL).

Швидше за все, саме ті, хто ризикує, ті, хто робить, ті, хто творить речі – деякі з них – прославлені, але найчастіше, це ті чоловіки й жінки, імена яких залишаються невідомим – просували нас довгим, важким шляхом до процвітання і свободи(ПП: URL).

В прикладі, було застосовано епітет, який представлено прикметником long-rugged. Цей прикметник було передано за допомогою словосполучення:

довгим, важким. Отже, в цьому випадку була використана трансформація граматичної заміни.

Також, розглянемо приклади використання лексико-граматичних трансформацій для перекладу стилістичних засобів та збереження їх прагматичних функцій в політичному дискурсі. Так, приклади застосування описового перекладу було виокремлено в текстах політичних промов:

(53). *It has not been the path for the faint-hearted, for those that prefer leisure over work, or seek only the pleasures of riches and fame* (BO: URL).

Це був шлях не для тих, хто слабкий духом, для тих, хто вважає дозвілля кращим за роботу або шукає лише задоволення багатства і слави(ПП: URL).

В прикладі, епітет faint-hearted було передано за допомогою трансформації описового перекладу: тих, хто слабкий духом. Проте, образність мови було збережено, таким чином, прагматичні функції стилістичного засобу було передано при перекладі.

(54). *And what we needed to do was replace them with international peacekeepers and a special envoy to resolve the crisis before it boiled over* (DT: URL).

І що нам потрібно було зробити, це замінити їх міжнародними миротворцями і спеціальним посланником для врегулювання кризи до того, як вона досягне свого апогею(ПП: URL).

Так само, метафору прикладу before it boiled over було передано за допомогою опису змісту метафори: до того, як вона досягне свого апогею. Проте, перекладач застосував фразеологічну одиницю досягати свого апогею, тому, образність мови було збережено, отже, прагматичні функції було передано.

Таким чином, було з'ясовано, що для перекладу лінгвостилістичних засобів політичного дискурсу та збереження їх прагматичних функцій, було застосовано такі шляхи їх відтворення, як:

- Еквівалентний переклад;

- Трансформація лексичної заміни;
- Трансформація опущення;
- Трансформація перестановки;
- Трансформація граматичної заміни;
- Трансформація описового перекладу.

Результати аналізу продемонстровано на рис. 3.1.

Так, результати статистичного аналізу продемонстрували, що:

- Еквівалентний переклад було застосовано в 63% проаналізованих прикладів;
- Трансформацію лексичної заміни було застосовано в 14% проаналізованих прикладів;
- Трансформацію перестановки було застосовано в 8% проаналізованих прикладів;
- Трансформацію граматичної заміни було застосовано в 6% проаналізованих прикладів;
- Трансформацію описового перекладу було застосовано в 6% проаналізованих прикладів;
- Трансформацію опущення було застосовано в 3% проаналізованих прикладів.

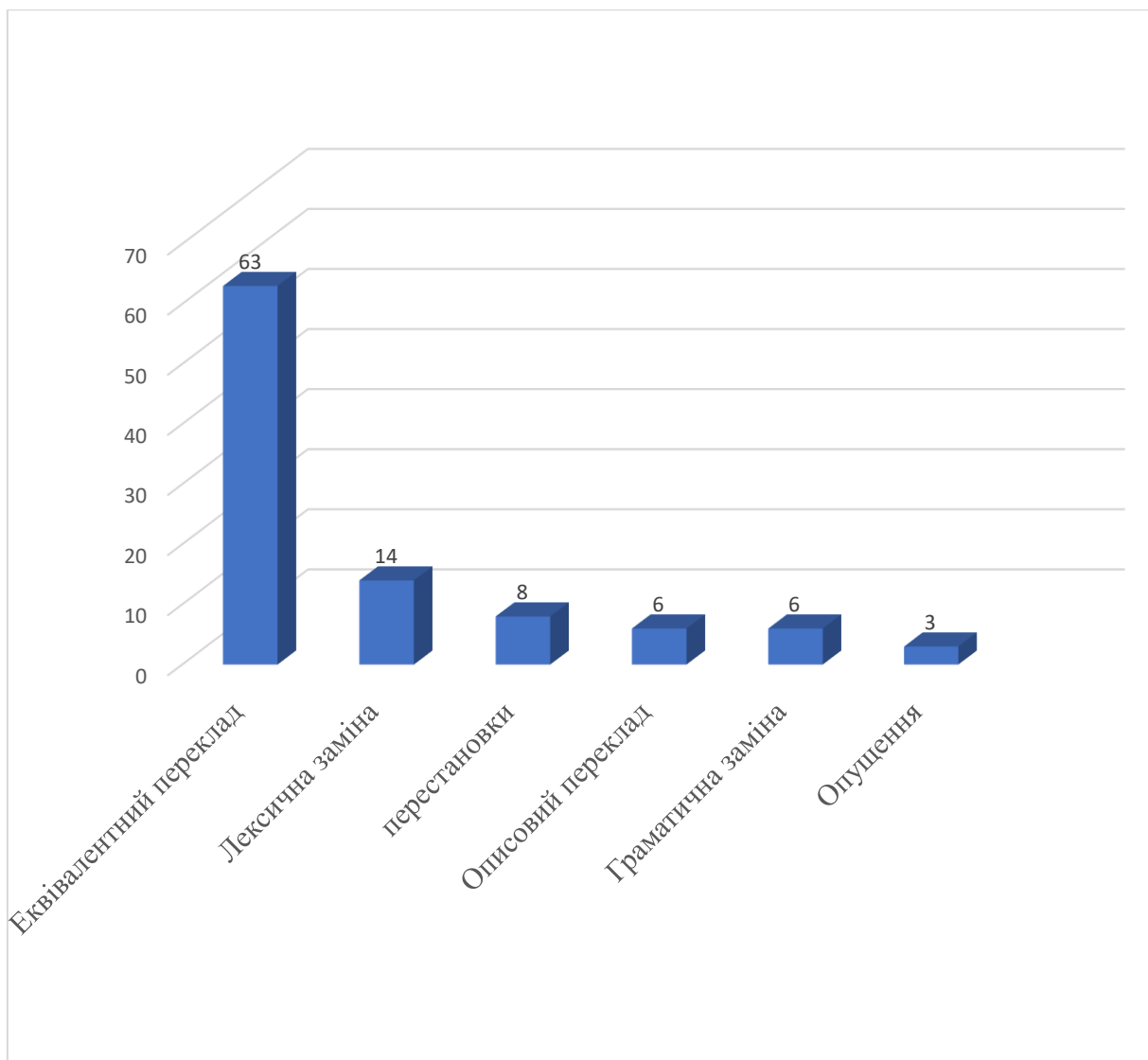

Рис. 3.1 – Результати перекладацького аналізу

Отже, можна зробити висновок про те, що еквівалентний переклад є шляхом відтворення стилістичних засобів, який представлено найчисленнішою кількістю прикладів – було застосовано в 63% проаналізованих випадків застосування стилістичних засобів. Наступним за численністю використання є трансформація лексичної заміни – її було застосовано в 14% проаналізованих випадків застосування стилістичних засобів.

Менш численним є використання трансформації перестановки – її було застосовано в 8% проаналізованих випадків застосування стилістичних засобів, трансформації граматичної заміни та трансформації описового

перекладу – їх було застосовано в 6% проаналізованих випадків застосування стилістичних засобів.

Найменш численним є використання трансформації опущення, яку було застосовано в 3% проаналізованих випадків застосування стилістичних засобів.

Висновки до розділу 3

В третьому розділі було проаналізовано способи перекладу лінгвостилістичних засобів політичного англомовного медіа дискурсу. Матеріалом для дослідження слугували промови таких політичних діячів, як Дональд Трамп (DT: URL), Барак Обама (BO: URL), Гіларі Клінтон (HC: URL), Олександрія Кортес (OC: URL) та ін.

На початку практичного аналізу, було наведено характеристику існуючих типології трансформацій, та зазначено, що в ході практичного аналізу було використано класифікацію трансформацій В. М. Комісарова.

В ході аналізу, було зроблено висновок про те, що еквівалентний переклад є важливим засобом відтворення великої кількості стилістичних засобів, які зустрічаються в політичному дискурсі. Так, за допомогою еквівалентів було передано епітети, метафори, паралелізм, градацію, повтори.

В ході статистичного аналізу, було отримано наступні результати: еквівалентний переклад було застосовано в 63% проаналізованих прикладів; трансформацію лексичної заміни було застосовано в 14% проаналізованих прикладів; трансформацію перестановки було застосовано в 8% проаналізованих прикладів; трансформацію граматичної заміни було застосовано в 6% проаналізованих прикладів; трансформацію описового перекладу було застосовано в 6% проаналізованих прикладів; трансформацію опущення було застосовано в 3% проаналізованих прикладів.

Отже, було зроблено висновок про те, що еквівалентний переклад є шляхом відтворення стилістичних засобів, який представлено найчисленнішою кількістю прикладів – було застосовано в 63% проаналізованих випадків застосування стилістичних засобів. Наступним за численністю використання є трансформація лексичної заміни – її було застосовано в 14% проаналізованих випадків застосування стилістичних засобів.

Менш численним є використання трансформації перестановки – її було застосовано в 8% проаналізованих випадків застосування стилістичних засобів, трансформації граматичної заміни та трансформації описового перекладу – їх було застосовано в 6% проаналізованих випадків застосування стилістичних засобів. Найменш численним є використання трансформації опущення, яку було застосовано в 3% проаналізованих випадків застосування стилістичних засобів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

- 1 Азизова М. Х. Особенности выражения специальных понятий в научнопопулярных текстах медицинского содержания. Вестник Таджикского государственного университета права, бизнеса и политики. Серия гуманитарных наук, 2013. №4(56). С. 271–276.
- 2 Алимов В. В. Интерференция в переводе (на материале профессиональной межкультурной коммуникации и перевода в сфере профессиональной коммуникации). Дисс. на ... д. филол. наук. Москва: 2004. 280 с.
- 3 Арутюнова Н.Д. Мовна метафора (синтаксис і лексика). Лінгвістика і поетика. Москва: 1978. 176 с.
- 4 Баран Є. Українська поезія 90-х років ХХ ст.: контекст «Нової дегенерації» // Літературознавство. Прикарпатський вісник НТШ. Слово, 2010. № 2. С. 213 – 219
- 5 Барт Р. Избранные работы: Семиотика. Поэтика. М., 1989. С. 417.
- 6 Бархударов Л. С. Язык и перевод. Москва: изд. «Межд. отношения», 1975. 239 с.
- 7 Бахтин М. М. Проблема речевых жанров. Эстетика словесного творчества. М.: Искусство, 1986.
- 8 Біловус Л. Теорія інтертекстуальності. Тернопіль: Видавець Стародубець, 2003. 36 с.
- 9 Блох М. Я. Дискурс и системное языкознание // Язык. Культура. Речевое общение. 2013. №1. С. 5–10
- 10 Вашунина И.В. Креолизация текста как прием реализации манипуляционной стратегии. Преподаватель XXI век. 2014. № 3. С. 339–346.
- 11 Гак В. Г., Львин Ю. И. Курс перевода. Французский язык. Москва: ИМО, изд-е 2-е перераб, 1970. 400 с.

- 12 Гузенко С. В. Мова реклами: граматична структура і функціонування головних членів двоскладного речення. Науковий вісник. Лінгвістика. Херсон: ХДУ, 2010. №12. С. 30–305.
- 13 Девідсон Д. Що означають метафори. Москва: 1990. 366 с.
- 14 Зубкова М. С. Способы креолизации текста в англоязычной социальной рекламе. Вестник Воронежского государственного университета. Серия: Филология. Журналистика. 2015. №4. С. 123–125.
- 15 Іщенко Н. Г., Ліпінська В. В. Лексико-граматичні домінанти наукового тексту. Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут», 2013. Випуск 1. С. 32-42. Гузенко С. В. Мова реклами: граматична структура і функціонування головних членів двоскладного речення. Науковий вісник. Лінгвістика. Херсон: ХДУ, 2010. №12. С. 30–305.
- 16 Казакова Т. А. Трудности перевода общественно- политического текста с английского на русский, 2-е издание, исп. и доп. Москва: РОССПЭН, 2000. С.220-228.
- 17 Кожин А. Н, Крилов О. А., Одинцов В. В. Функциональные типы русской речи: учеб. пособие. Москва: Высшая школа, 1982. 223 с.
- 18 Комиссаров В. Н. Теория перевода (лингвистические аспекты): учебник. Москва: Высш. шк., 1990. 253 с.
- 19 Комиссаров В. Н. Современное переводоведение. Учебное пособие. Москва: изд. ЭТС, 2004. 424 с.
- 20 Комиссаров В. Н. Современное переводоведение. Учебное пособие. Москва: изд. ЭТС, 2004. 436 с.
- 21 Корольков В. И. Фигуры стилистические. Краткая литературная энциклопедия / Гл. ред. А. А. Сурков. М.: Сов. энцикл., 1962–1978. Т. 7: «Советская Украина» — Флиаки, 1972. Стб. 947–951.
- 22 Латышев Л. К. Технология перевода: учебное пособие. 3-е изд., стер. Москва: Академия, 2007. 320 с.

- 23 Літературознавчий словник-довідник / Авт.-уклад. Р. Т. Гром'як, Ю. І. Ковалів та інші. Київ: Академія, 1997. 752 с.
- 24 Левік В.В. Про точність та вірність. переклад – засіб взаємного зближення народів. Москва: 1987. 563 с.
- 25 Львовская З.Д. Теоретические проблемы перевода. М., 1985. 98 с.
- 26 Маслова В. А. Политический дискурс: Языковые игры или игры в слова? (Политическая лингвистика. Вып. 1(24). Екатеринбург, 2008. С. 43- 48)
- 27 Мацько Л., Мацько О., Сидоренко О. Стилїстика української мови. Київ: Вища школа, 2003. 462 с.
- 28 Мелкумова Т. В. Сильова та жанрова диференціяція мовлення засобів масової інформації в сучасному мовознавстві. Філологічні студії: Науковий вісник Криворізького державного педагогічного університету. 2008. №2. С. 46–54.
- 29 Миньяр-Белоручев Р. К. Теория и методы перевода. Москва: Московский Лицей, 1996. 298 с.
- 30 Москвин В.П. Тропы и фигуры: параметры общей и частных классификаций // Филологические науки. 2002. № 4. С. 265–272
- 31 Новікова К. О. Методи відтворення стилістичних фігур і тропів у процесі перекладу художніх текстів // Одеський лінгвістичний вісник, 2016. №7. С. 272 – 276
- 32 Рецкер Я. И. Теория перевода и переводческая практика. Очерки лингвистической теории перевода / Дополнения и комментарии Д. И. Ермоловича. –3-е изд., стереотип. Москва: «Р. Валент», 2007. 244 с.
- 33 Рецкер Я. И. Теория перевода и переводческая практика. Очерки лингвистической теории перевода / Дополнения и комментарии Д. И. Ермоловича. –3-е изд., стереотип. Москва: «Р. Валент», 2007. 223 с.
- 34 Сорокин Ю. А., Михалева І. М. Прецедентность и смысловая структура художественного текста. Структурно-семантический и стилистический анализ художественного текста. Сб. науч. тр. Харьков: ХГПИ, 1989. С. 113–115.

- 35 Стернин И. А. Практическая риторика: учеб. пособие для студ. высш. учеб. Заведений. 5-е изд., стер. М.: Издательский центр «Академия», 2008.
- 36 Флорин С. Муки переводческие. Москва: Наука, 1983. 184 С.
- 37 Швейцер А. Д. Теория перевода: Статус, проблемы, аспекты. Москва: Наука, 1988. 215 с.
- 38 Bedford glossary of critical and literary terms / Ross C. Murfin and Supryia. М.: Ray. 2nd ed. Basingstoke : Palgrave Macmillan, 540 p.
- 39 Lakoff G. The Contemporary Theory of Metaphor. Cambridge University Press, 1992. 246 p Ortony A. Metaphor and Thought. Cambridge University Press, 1993. 196 p.
- 40 Kövecses Z. Metaphor and Emotion: Language, Culture, and Body in. Human Metaphors of Musical Motion // Metaphor and symbol, 18(2), pp. 63-84
- 41 Lakoff G. The Contemporary Theory of Metaphor. Cambridge University Press, 1992. 246 p.

СПИСОК ІЛЮСТРАТИВНИХ ДЖЕРЕЛ

- ПП – Переклади промов американських президентів. URL: <https://ua.usembassy.gov/uk/category/speeches-uk/>
- BO – Complete Text Transcripts of over 100 Barack Obama Speeches. URL: <http://www.obamaspeech.com>
- BO – Obama B. “Call to Renewal” Keynote Address June 28, 2006. URL: <http://obamaspeeches.com/081-Call-to-Renewal-Keynote-Address-Obama-Speech.htm>
- BO – Obama B. Dr. Martin Luther King Jr. National Memorial Groundbreaking Ceremony, November 13, 2006. URL: <http://obamaspeeches.com/093-Martin-Luther-King-Memorial-Groundbreaking-Ceremony-ObamaSpeech.htm>
- DT – Donald Trump's Full Inauguration Speech. URL: <http://time.com/4640707/donald-trump-inauguration-speech-transcript/>.

HC – Hillary Clinton campaign rally speech. URI: <https://www.politico.com/story/2015/06/hillary-clinton-campaign-rally-speech-transcript-118973>

OC – Alexandria Ocasio-Cortez First Floor Speech to the U.S. House of Representatives. URL: <https://www.americanrhetoric.com/speeches/alexandriaocasiocortezfirstthorfloorspeech.htm>

OC – Alexandria Ocasio-Cortez. URI: https://www.govtrack.us/congress/members/alexandria_ocasio_cortez/412804

OC – Alexandria Ocasio-Cortez’s Climate Change Speech Proves Why We Need More “Nasty, Difficult Women”. URL: <https://www.vogue.co.uk/article/alexandria-ocasio-cortez-climate-change-speech-twitter>

OC – Alexandria Ocasio-Cortez’s Twitter. URL: <https://twitter.com/aoc>

Текст оригіналу	Текст перекладу
<p><i>1. This branch coordinates information and makes policy proposals in the area of counter terrorism.</i></p>	<p>1.Цей підрозділ координує збір інформації виробляє політичні пропозиції в області боротьби з тероризмом.</p>
<p><i>2. We are standing with dissidents and young democracies, providing AIDS medicine to bring dying patients back to life.</i></p>	<p>2. Ми стоїмо з дисидентами та молодими демократами, надаючи ліки від СНІДу для повернення вмираючих пацієнтів до життя.</p>
<p><i>3. The official government of Iran has not yet commented on the fact that two air defense missiles were included in the Ukrainian board.</i></p>	<p>3. Офіційний уряд Ірану досі не дав коментарів щодо того, що в український борт влучили дві ракети сил Протиповітряної оборони.</p>
<p><i>4. If several legal entities are registered as co-owners of the Shares, any of them may provide a mandatory receipt for the distribution of proceeds.</i></p>	<p>4. Якщо кілька правоздатних осіб зареєстровані як співвласники Акцій, будь-хто з них може надати обов'язкову розписку для розподілу прибутку.</p>
<p><i>5. The share is considered to be issued when the name of the shareholder is included in the list of shareholders.</i></p>	<p>5. Акція вважається випущеною, коли ім'я акціонера внесено до списку акціонерів.</p>

<p>6. <i>Our youth, our energy, our diversity and openness, our limitless ability to take risks and to renew ourselves mean that the future must be ours.</i></p>	<p>6. Наша молодь, наша енергія, наше різноманіття і відкритість, наша безмежна здатність ризикувати і оновлюватися означають, що майбутнє має бути наше.</p>
<p>7. <i>All rights and obligations that are added to the buyback of own shares are revoked and are not required by the Company while it has a share that is purchased by its own share.</i></p>	<p>7. Всі права та обов'язки, які додано до викупленої власної акції, скасовуються і не повинні здійснюватись Компанією, в той час, коли вона має акцію, яка є викупленою власною акцією.</p>
<p>8. <i>The cost of health care has been increasing at the slowest pace in 50 years.</i></p>	<p>8. Вартість медичного обслуговування зростає самими повільними темпами за 50 років.</p>
<p>9. <i>If every economic problem is judged to be a struggle between the hard working white middle class and the unworthy minority, then workers of all colors will continue to collect crumbs as long as the rich continue to close in their enclaves.</i></p>	<p>9. Якщо кожна економічна проблема буде оцінюватися, як боротьба між важкопрацюючими білими середнім класом і негідним меншістю, то робітники всіх кольорів продовжатимуть збирати крихти, поки багаті будуть далі закриватися в своїх анклавах.</p>

<p><i>10. If we do not want to invest in immigrant children because they do not look like us, then we are deteriorating the future of our own children, as these dark-skinned children make up more of America's workforce.</i></p>	<p>10. Якщо ми не хочемо інвестувати в дітей іммігрантів, тому що вони виглядають не так, як ми, то ми погіршуємо майбутнє власних дітей, так як ці темношкірі діти становлять дедалі більшу частину робочих сил Америки.</p>
<p><i>11. So if we are serious about progress in the field of race, then we must maintain anti-discrimination laws in the field of employment, housing, education and law enforcement.</i></p>	<p>11. Так що якщо ми серйозно налаштовані на прогрес в області расових відносин, то повинні зберегти закони проти дискримінації в області найму на роботу, в області житла, освіти і правоохоронної системи.</p>
<p><i>12. For blacks and other minorities, this means the need to link our real struggle for justice to the challenges that other people in our country face.</i></p>	<p>12. Для темношкірих та інших меншин це означає необхідність зв'язати нашу реальну боротьбу за справедливість з викликами, з якими зіткнулися інші люди в нашій країні.</p>
<p><i>13. In eight years, we have halved our dependence on oil imports, we have doubled our renewable energy, we have led the world to a deal that promises to</i></p>	<p>13. Завісімроків ми скоротили вдвічі нашу залежність від імпорту нафти, ми подвоїли поновлювану енергію,</p>

<p><i>save our planet.</i></p>	<p>ми привели світ до угоди, яке обіцяє врятувати нашу планету.</p>
<p><i>14. Faith in reason and perseverance, the preference for power over power, which allowed us to escape the pitfalls of fascism and tyranny during the Great Depression and allowed us to build a post-World War II order with other democracies.</i></p>	<p>14. Віра в розум і запевнятливість, в перевагу права над силою, яка дозволила нам уникнути пастки фашизму і тиранії під час Великої депресії і дозволила нам вибудувати світовий порядок після Другої світової війни разом з іншими демократіями.</p>
<p><i>15. An order based not only on military strength and nationality, but on principles, the rule of law, human rights, freedom of religion, language and assembly, on an independent press.</i></p>	<p>15. Порядок, заснований не тільки на військовій силі і національній приналежності, але на принципах, влади закону, права людини, свободу релігії, мови і зборів, на незалежній пресі.</p>
<p><i>16. The Global Coalition Against ISIS (a terrorist organization banned in the Russian Federation) under our leadership reached their leaders and deprived the grouping of half of the territory.</i></p>	<p>16. Глобальна коаліція проти ІГІЛ (заборонена в РФ терористична організація) під нашим керівництвом дісталася до їх лідерів і позбавила угруповання половини території.</p>
<p><i>17. The fight against extremism, intolerance, interfaith hostility, chauvinism</i></p>	<p>17. Боротьба проти екстремізму, нетерпимості, міжконфесійної</p>

<p><i>is part of the fight against authoritarianism and state aggression.</i></p>	<p>ворожнечі, шовінізму - це частина боротьби проти авторитаризму і державної агресії.</p>
<p><i>18. If voter turnout in the United States is one of the lowest among Democratic countries, then we should simplify, not complicate, voting.</i></p>	<p>18. Якщо явка виборців в США - одна з найнижчих серед демократичних країн, то ми повинні спростити, а не ускладнити голосування.</p>
<p><i>19. Our Constitution is an important, good gift. But it's really just a piece of parchment. By itself, it has no power. We, the people, give it strength. We, the people, give it value by our participation, our choices and the alliances we form.</i></p>	<p>19. Наша Конституція - це важливий, добрий подарунок. Але насправді це всього лише лист пергаменту. Сам по собі він не має сили. Ми, народ, даємо йому силу. Ми, народ, даємо йому значення своєю участю, своїм вибором і альянсами, які ми формуємо.</p>
<p><i>20. So we have a duty to defend our truth, we must reject the "first sprouts of trying to set one part of the country against the other and weaken the sacred bonds" that bind us together.</i></p>	<p>20. Такщомизобов'язані захищати нашу правду, ми повинні відкидати "перші паростки спроб налаштувати одну частину країни проти інших і послабити священні узи", щозв'язують нас разом.</p>

<p>21. <i>America, we have weakened these ties when political discussions have become so poisonous that goodwill does not even want to go to public service.</i></p>	<p>21. Америка, ми послабили ці узи, коли зробили політичні дискусії настільки отруйними, що люди доброї волі навіть не хочуть йти на державну службу.</p>
<p>22. <i>If you do not like the elected officials, then grab the folder, collect signatures and run for yourself!</i></p>	<p>22. Якщо вам не подобаються обрані чиновники, то хапайте папку, збирайте підписи і балотується самі!</p>
<p>23. <i>Chief of Supreme Justice - Roberts, President Carter, President Clinton, President Bush, President Obama, dear Americans and people around the world, thank you!</i></p>	<p>23. Голова Верховного Суду Робертс, президент Картер, президент Клінтон, президент Буш, президент Обама, дорогі американці і люди всього світу, дякую вам!</p>
<p>24. <i>We, citizens of America, are now uniting our nationwide efforts to rebuild our country and fulfill our obligations to our people.</i></p>	<p>24. Ми, громадяни Америки, зараз об'єднуємо наші загальнонаціональні зусилля для відновлення нашої країни і виконати свої зобов'язання перед нашим народом.</p>
<p>25. <i>The forgotten people of our country will no longer be forgotten.</i></p>	<p>25. Забуті люди нашої країни більше не будуть забутими.</p>

<p>26. <i>Decade by decade we have enriched the foreign industry to the detriment of American industry; we have subsidized armies of other countries, and meanwhile, unfortunately, our own armed forces have been weakening</i></p>	<p>26. Десятиліття за десятиліттям ми збагачували іноземну промисловість на шкоду американської промисловості; ми субсидували армії інших країн, а тим часом, як не прикро, наші власні збройні сили слабшали.</p>
<p>27. <i>The Company may dispose of its own shares repurchased on such terms (which do not conflict with the Memorandum and by-laws), which are determined by the decision of the Board of Directors.</i></p>	<p>27. Компанія може розпоряджатись викупленими власними акціям на таких умовах (не суперечать Установчому договору та Статтям), які визначені рішенням ради директорів.</p>
<p>28. <i>The director, who holds the meeting of the participants, may set as the date the list for the determination of those Members, who have the right to vote at the meeting, the date of the notification of the convening of the meeting, or any other date that may be specified in the notification, but not earlier than the date of receipt of the corresponding notification.</i></p>	<p>28. Директор, що скликає збори учасників, може встановити в якості дати складання переліку для визначення тих Учасників, які мають право голосу на зборах, дату повідомлення про скликання зборів або іншу дату, яка може бути зазначена в повідомленні, але не раніше дати отримання відповідного повідомлення.</p>

<p>29. <i>We will strengthen the old alliances, form new ones and unite the civilized world against radical Islamic terrorism, which we will completely wipe away from the face of the earth.</i></p>	<p>29. Ми будемо зміцнювати старі союзи, формувати нові і об'єднувати цивілізований світ проти радикального ісламського тероризму, який ми повністю зотремо з лиця землі.</p>
<p>30. <i>Non-active elements of international order must be enforced.</i></p>	<p>30. Незадіяні елементи міжнародного порядку повинні бути введені в силу.</p>
<p>31. <i>The Government of Bolivia is currently working to set a new election date and ensure a truly demo-expression of will.</i></p>	<p>31. Уряд Болівії в даний час працює над тим, щоб призначити нову дату виборів і забезпечити дійсно демократичне волевиявлення.</p>
<p>32. <i>Leaders of the international community, including the Organization of American States, have a particular responsibility - to continue the fight for democratic rights</i></p>	<p>32. На лідерів міжнародної спільноти, в тому числі в Організації американських держав, покладається особлива відповідальність - продовжувати боротьбу за демократичні права</p>
<p>33. <i>On January 7, the National Guard again tried to block Guido's and other members' paths into the National Assembly</i></p>	<p>33. 7 січня Національна гвардія знову спробувала перегородити шлях Гуай і іншим членам палати</p>

<p><i>chambers to convene a weekly session of parliament, but they resisted and entered the building.</i></p>	<p>Національних зборів для скликання щотижневої сесії парламенту, але вони чинили опір і увійшли до будівлі.</p>
<p><i>34. The Argentine government is trying hard to achieve the restoration of the complete democratic Bolivarian Republic of Venezuela through dialogue and agreements.</i></p>	<p>34. Аргентинський уряд всіма силами намагається досягти відновлення повноцінної демократичної Боліваріанської Республіки Венесуела шляхом діалогу і угод.</p>
<p><i>35. The forceful interference in the activities of the legislative assembly condemns the country to international isolation.</i></p>	<p>35. Силове втручання в діяльність законодавчих зборів прирікає країну на міжнародну ізоляцію.</p>
<p><i>36. The Ministry of Foreign Affairs, on behalf of the Government of Colombia, strongly condemns the obstruction of access to the premises of the National Assembly by lawfully elected MPs, as well as by independent media.</i></p>	<p>36. Міністерство закордонних справ від імені уряду Колумбії категорично засуджує перешкоджання доступу законно обраних депутатів, а також незалежних засобів масової інформації, в приміщення Національних зборів.</p>
<p><i>37. The legitimate functioning of the legislature is an indestructible pillar of</i></p>	<p>37. Легітимне функціонування законодавчої влади є непорушним</p>

<i>democracy.</i>	стовпом демократій.
<i>38. Mexico is in favor of allowing the Venezuelan National Assembly to elect democratically its board of directors in accordance with the process established by the constitution of this fraternal country.</i>	38. Мексика ратує за те, щоб дозволити Національним зборам Венесуели демократичним шляхом обрати свій рада директорів відповідно до процесом, встановленим Конституцією цієї братської країни.
<i>39. Getting a job in a new country, especially in terms of finding a job or a career, may seem difficult or even impossible for refugees.</i>	39. Влаштуватися в новій країні, особливо в плані пошуку роботи або продовження кар'єри, може здатися біженцям важким або навіть неможливим.
<i>40. The Danes Association, supported by the US Embassy, offers new highly qualified refugees a mentoring and internship program to help them get used to the new environment.</i>	40. Асоціація нових датчан, яку підтримує американське посольство, пропонує новим висококваліфікованим біженцям програми наставництва та стажування для того, щоб допомогти їм звикнути до нового середовища.
<i>41. The United States is leading an</i>	41. США очолюють міжнародну

<p><i>international campaign to reinstate containment policies against the Iranian regime and other aggressive nations seeking to expand their global reach.</i></p>	<p>кампанію по відновленню політики стримування щодо іранського режиму та інших агресивних держав, що прагнуть розширити свій глобальний вплив.</p>
<p><i>42. Suleiman exported terrorism around the world, which have killed thousands of people.</i></p>	<p>42. Сулейман експортував тероризм по всьому світу, який вбив тисячі людей</p>
<p><i>43. He also stood by the attack on 31 December at the US Embassy in Baghdad.</i></p>	<p>43. Він також стояв за нападом 31 грудня на посольство США в Багдаді.</p>
<p><i>44. The Secretary of State stressed that other countries have joined the United States in seeking to curb the aggression of the Iranian regime.</i></p>	<p>44. Державний секретар підкреслив, що до Сполучених Штатів приєдналися інші країни, які прагнуть до стримування агресії іранського режиму.</p>
<p><i>45. The United States continued its defense assistance to the Ukrainian Armed Forces by providing lethal weapons in 2014 after Russia's aggression against Ukraine and the occupation of Crimea in 2014.</i></p>	<p>45. Сполучені Штати продовжили допомогу оборонного характеру українським збройним силам, надавши після агресії Росії проти України і окупації Криму в 2014 році летальну зброю.</p>

<p>46. <i>With the full support of NATO, the United States withdrew from the Treaty on the Elimination of Medium and Low Range Missiles with the Russian Federation after repeated violations of its terms by the Russian side.</i></p>	<p>46. При повній підтримці НАТО Сполучені Штати вийшли з Договору про ліквідацію ракет середньої і меншої дальності з Російською Федерацією після неодноразових порушень його умов російською стороною.</p>
<p>47. <i>US Increases Naval Exercise in the South China Sea in Response to the Campaign for the Construction of Artificial Islands Organized by the Communist Party of China</i></p>	<p>47. США збільшили кількість військово-морських навчань в Південно-Китайському морі у відповідь на організовану Комуністичною партією Китаю кампанію з будівництва штучних островів.</p>
<p>48. <i>Working with partners to build economic opportunity, the US Embassy funds training programs for engineers, allowing socially alienated populations to integrate into high-tech ecosystems.</i></p>	<p>48. Співпрацюючи з партнерами по створенню економічних можливостей, посольство США фінансує програми підготовки для інженерів, дозволяючи соціально відчуженому населенню інтегруватися в екосистеми високих технологій.</p>
<p>49. <i>Similar economic development is contributing to job creation and</i></p>	<p>49. Подібне економічний розвиток способствують створення робочих</p>

<p><i>investment in Arab and Palestinian communities.</i></p>	<p>місць і залучення інвестицій в арабські і палестинські громади.</p>
<p><i>50. The number of Arab nationals working as high-tech engineers has increased twenty-fold to 7,000 in the last 11 years.</i></p>	<p>50. Кількість арабських громадян, які працюють інженерами в сфері високих технологій, протягом останніх 11 років збільшилася в двадцять разів до 7 тис. чоловік.</p>
<p><i>51. The closer the cooperation, the stronger the foundation for building lasting peace in a country that has long sought to do so.</i></p>	<p>51. Чим тісніше співробітництво, тим міцніше основа для побудови міцного миру в країні, яка так довго до цього прагнула.</p>
<p><i>52. In 2019, the Ministry of Agriculture of Panama has submitted a USDA Global Agricultural System Training Request for Disaster Estimation using satellite imagery and other data.</i></p>	<p>52. Міністерство сільського господарства Панами в 2019 році подало запит на навчання за Глобальної сільськогосподарської системі USDA для оцінки лих, яка передбачає врожайність за допомогою супутникових знімків та інших даних.</p>
<p><i>53. Private partnerships in infrastructure will be stimulated through partnerships with Latin American and Caribbean</i></p>	<p>53. В рамках партнерства з країнами Латинської Америки і Карибського басейну буде</p>

<p><i>countries.</i></p>	<p>стимулюватися зростання приватних інвестицій в інфраструктуру.</p>
<p><i>54. Apart from the wall, agreements with El Salvador, Honduras, Guatemala and Mexico impede the dangerous travel of immigrants through Central America.</i></p>	<p>54. Крім стіни, угоди з Сальвадором, Гондурасом, Гватемалою і Мексикою перешкоджають небезпечній подорожі іммігрантів через Центральну Америку.</p>
<p><i>55. Although the wall protects the southern border of the United States, the US government continues to work with neighboring countries to prevent illegal immigration.</i></p>	<p>55. Незважаючи на те, що стіна захищає південний кордон США, американський уряд продовжує працювати з сусідніми країнами з метою запобігання нелегальній імміграції.</p>
<p><i>56. Nicolas Maduro's illegitimate regime is starving Venezuelans and destroying the health care system.</i></p>	<p>56. Нелегітимний режим Ніколаса Мадуро морить венесуельців голодом і руйнує систему охорони здоров'я.</p>
<p><i>57. According to the UN, about 4.8 million people have left the country, with 3.9 million having been sheltered in Latin America, mainly in Colombia, and in the Caribbean.</i></p>	<p>57. За даними ООН, країну покинуло близько 4,8 мільйона чоловік, при цьому 3,9 мільйона знайшли притулок в Латинській Америці, в основному в Колумбії, і</p>

	країнах Карибського басейну.
<i>58. Venezuelans who have experienced psychological trauma and in need of psychiatric care have a chance to overcome the difficulties of combating the disease.</i>	58. Венесуельці, які пережили психологічну травму і потребують психіатричної допомоги, мають шанс подолати труднощі боротьби із захворюванням.
<i>59. Las Vegas-based MedWand Solutions Inc. has developed a portable device with ten tools for diagnosing and measuring vital functions such as heart rate, temperature, respiratory rate, and oxygen content.</i>	59. Компанія MedWand Solutions Inc., яка базується в Лас-Вегасі, розробила портативний прилад з десяти інструментами для діагностики та вимірювання життєво важливих функцій, наприклад, пульсу, температури, частоти дихання і вмісту кисню.
<i>60. We meet today in the great field of armor of this war. We are meeting to make it part of the last refuge for those who gave their lives for the sake of our nation to survive.</i>	60. Ми зустрічаємося сьогодні на великому полі брані цієї війни. Зустрічаємося, щоб зробити його частиною останнім притулком для тих, хто віддав своє життя в ім'я того, щоб наша нація змогла вижити.
<i>61. Our unity is the basis for achieving any</i>	61. Наша єдність - основа

<i>of our highest goals.</i>	досягнення будь-яких найвищих цілей.
<i>62. The macroeconomic foundation provides the opportunity for development - this is an obvious fact.</i>	62. Макроекономічний фундамент дає можливість розвитку - це абсолютно очевидний факт.
<i>63. Every effort must be made to increase the economy's growth rate and to improve its structure and quality.</i>	63. Потрібно зробити все для того, щоб і збільшити темпи зростання економіки, і поліпшити її структуру і якість.
<i>64. We have major infrastructure projects underway and this is, indeed, a very good basis for the development of certain key sectors of the economy.</i>	64. Великі інфраструктурні проекти у нас реалізуються і це, дійсно, дуже хороша база для розвитку певних ключових галузей економіки.
<i>65. In the last quarter of the coming year, even from the third quarter, we see some growth in household incomes and real wages.</i>	65. В останній квартал року, що минає, навіть починаючи з третього, ми бачимо певні темпи зростання доходів населення і реальних заробітних плат.
<i>66. The year 2020 was the beginning of a rather complex process of transformation of the economy and social sphere, the beginning of work on national priorities, national goals.</i>	66. 2020 рік став початком досить складного процесу перетворення економіки і соціальної сфери, початком роботи по національним пріоритетам, національним цілям.
<i>67. The implementation of national projects has entered the normal schedule.</i>	67. Реалізація національних проектів увійшла в нормальний

	графік.
<i>68. The All-Russian People's Front has presented to the President a new format for the processing of applications.</i>	68. Загальноросійський народний фронт представив Президенту новий формат обробки звернень.
<i>69. Over the nine years of the detachment's existence, more than 62,000 searches have been completed, with more than 49,000 having been found alive.</i>	69. За дев'ять років існування загону було відпрацьовано більше 62 тисяч пошуків, при цьому більше 49 тисяч закінчилися зі статусом «знайдений, живий».
<i>70. An Indian Program Participant Told the Head of State of Russia about a Unique Ecologically Safe Nuclear Power Project</i>	70. Індійський учасник програми розповів главі Російської держави про проект унікального екологічно безпечного ядерного енергоджерела
<i>71. The program is attended by 25 Indian and 25 Russian students who develop research and engineering projects in five areas.</i>	71. У програмі беруть участь 25 індійських і 25 російських школярів, які розробляють дослідні та інженерно-технічні проекти за п'ятьма напрямками.
<i>72. The congress, which opened on November 22 in Moscow at VДNG and will last for two days, will be attended by about 2000 participants, including heads of regional branches and public receptions of the party, members of the State Duma, members of the Federation Council, experts and political scientists.</i>	72. Заходи з'їзду, який відкрився 22 листопада в Москві на ВДНГ і триватиме два дні, відвідають близько 2000 учасників, серед них глави регіональних відділень і громадських приймалень партії, депутати Державної Думи, члени Ради Федерації, експерти і

	політологи.
<i>73. The plenary session of the XIX Congress of the United Russia Party is declared open.</i>	73. Пленарне засідання XIX з'їзду партії «Єдина Росія» оголошується відкритим.
<i>74. The Party has repeatedly demonstrated its will, proved its correctness, proposed a unifying order based on human freedom and well-being, patriotism, our traditional values, a strong civil society and a strong state.</i>	74.Партія не раз виявляла волю, доводила свою правоту, пропонувала об'єднує порядку, в основі якої свобода і добробут людини, патріотизм, наші традиційні цінності, сильне громадянське суспільство і сильну державу.
<i>75.In December they celebrated mass in a building owned by the archdiocese, which they hope will soon receive a licence.</i>	75.У грудні вони святкували свято в будівлі архієпархії, яка, як вони сподіваються, незабаром отримає дозвіл.
<i>76. A buyer's market is a situation in which supply exceeds demand, giving purchasers an advantage over sellers in price negotiations.</i>	76. Ринок покупця – це ситуація, коли пропозиція перевищує попит, що дає покупцям перевагу над продавцями в цінових переговорах.
<i>77. Starting out as places that would guard your money, banks became the main source of credit creation.</i>	77. Якщо говорити про місця, де охороняють ваші гроші, то можна стверджувати, що банки стали головним джерелом створення кредиту.

<p>78. <i>When a court judges that a debtor is unable to make the payments owed to a creditor</i></p>	<p>78. Коли суд вирішує, що боржник не може здійснити виплати заборгованості кредитору.</p>
<p>79. <i>The stalking-horse for international capitalism.</i></p>	<p>79. Переслідування міжнародного капіталізму.</p>
<p>80. <i>They also agreed to limit their budget deficits under a stability and growth pact.</i></p>	<p>80. Вони також погодилися обмежити бюджетний дефіцит в рамках пакту про стабільність і зростання.</p>
<p>81. <i>Everyone has heard about the stock market, despite the fact that it is not as well-known as, for example, Forex, investing into stocks, raw materials and so on.</i></p>	<p>81. Немає в світі, мабуть, такої людини, яка б не чула про фондовий ринок, незважаючи на те, що він не такий відомий, як, наприклад, Forex, інвестування в акції, сировину і так далі.</p>
<p>82. <i>Indices are an indicator of the market development.</i></p>	<p>82. Показником розвитку ринку є індекси.</p>
<p>83. <i>The higher the share price of a certain company, the more impact it has on the index value.</i></p>	<p>83. Чим вище ціна акцій певної компанії, тим більший вплив вона надає на значення індексу.</p>
<p>84. <i>The extremist ideology is formed on the basis of traditional ideologies by their radicalization.</i></p>	<p>84. Екстремістська ідеологія формується на основі традиційних ідеологій шляхом їх радикалізації.</p>
<p>85. <i>Ecological extremism is caused by aggravation of environmental problems, deterioration of the environment.</i></p>	<p>85. Екологічний екстремізм викликаний загостренням екологічних проблем, погіршенням</p>

	навколишнього середовища.
<i>86. It leads to violation of rights, freedoms and legitimate interests of legal entities.</i>	86. Це призводить до порушення прав, свобод і законних інтересів юридичних осіб.
<i>87. The changing political forms and ideas should be considered as separate aspects of socio-cultural evolution of mankind.</i>	87. The changing political forms and ideas should be considered as separate aspects of socio-cultural evolution of mankind.
<i>88. Strengthening of extremist attitudes is observed where there is inequality and opposition of the interests of social groups in political, economic, social, spiritual, interracial, interreligious, geopolitical and other relations.</i>	88. Посилення екстремістських настроїв спостерігається там, де є нерівність і протистояння інтересів соціальних груп у політичних, економічних, соціальних, духовних, міжрасових, міжрелігійних, геополітичних та інших відносинах
<i>89. Patents help achieve this by granting the inventor a temporary monopoly over the idea, to stop it being stolen by imitators who have not borne any of the development risk and costs</i>	89. Патенти допомагають досягти цього, надаючи винахіднику тимчасову монополію над ідеєю, щоб не допустити її викрадення імітаторами, які не несли жодного ризику розвитку та витрат.
<i>90. Communism is the enemy of capitalisms.</i>	90. Комунізм є ворогом капіталізму.
<i>91. Competitive advantage is something that gives a firm (or a person or a country)</i>	91. Конкурентна перевага – це те, що надає фірмі (або людині чи

an edge over its rivals.

країні) перевагу над конкурентами.